

Gazeta învățămîntului

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XV nr. 721

vineri 20 septembrie 1963

8 pagini 25 bani

CUVÎNTAREA ROSTITĂ DE TOV. ACAD. ȘTEFAN BĂLAN, ministrul învățămîntului, la posturile de radio și televiziune cu prilejul deschiderii noului an școlar

Dragi elevi și eleve,
dragi educatoare, învățatori și învățătoare,
profesori și profesoare;

Mîine dimineață porțile școlilor de pe tot cuprinsul țării se vor deschide larg și un nou an școlar va începe.

După o vacanță plăcută și reconfortantă, în sălile de clasă împodobite sărbătorește vor răsună iarăși glasurile voioase ale copiilor noștri, care încep cu bucurie și nerăbdare un nou an de muncă și de realizări.

În anii regimului nostru democrat-popular deschiderea anului școlar a devenit o sărbătoare a întregului popor, profund interesat în instruirea și educarea tinerei generații. Partidul, guvernul, întregul popor se îngrijește permanent ca școala să aibă an de an condiții tot mai bune pentru instruirea, educarea și dezvoltarea multilaterală a copiilor și tinerilor — viitorii cetățeni de nădejde ai patriei noastre socialiste.

Peste 3 milioane de elevi, cu aproximativ 136.000 mai mulți decît în anul școlar trecut, vor învăța în cele 15.500 de școli de cultură generală răspîndite pe toată întinderea țării. Aproape 400.000 de copii, care implinesc acum vîrsta de 7 ani și trec cu emoție pentru întîia oară pragul școlii, vor fi întîmpinați cu dragoste de colegii mai mari și de dascălii lor.

Numărul elevilor din învățămîntul mediu va depăși în noul an școlar cifra de un sfert de milion. Peste 300 de noi unități de învățămînt — școli generale de 8 ani, școli pedagogice și școli medii de cultură generală — își vor începe activitatea în anul școlar 1963—1964.

Noul an școlar se deschide în condițiile unor preocupări susținute, din partea tuturor lucrătorilor din învățămînt, pentru creșterea calității învățămîntului, pentru îmbunătățirea continuă a procesului de instruire și de educare a copiilor și tineretului, la nivelul exigențelor sporite pe care partidul și guvernul le pun în fața școlii. Pregătirea noului an școlar s-a făcut din timp și cu multă grijă: au fost îmbunătățite planurile și programele de învățămînt, s-a pregătit tipărirea manualelor, s-a îmbogățit dotarea școlilor cu material didactic, au fost construite noi săli de clasă.

Elevilor le stau la dispoziție, gata tipărite și difuzate la școli și librării, toate manualele școlare necesare studiului. Datorită grijii părintești a partidului, elevii din clasele I—VII vor primi ca și în anii precedenți toate manualele în mod gratuit. Numai pentru anul școlar 1963—1964 se vor acorda în mod gratuit aproape 18 milioane de manuale.

Școlile au fost înzestrate cu aparatură nouă pentru laboratoare, cu aparate de proiecție, diafilme, diapozitive, microscopie, hărți, planșe și alte materiale didactice.

Noi construcții moderne de școli au apărut pe tot cuprinsul țării. Numai în primii patru ani ai planului de șase ani, la orașe și la sat, au fost construite peste 15.000 de săli de clasă.

Zeci de mii de învățatori și profesori cu experiență, cărora li se adaugă aproape 6.000 de noi absolvenți ai universităților, institutelor pedagogice și școlilor pedagogice, i-au întîmpinat cu căldură pe elevi; să le îndruma pașii în cucerirea științei, să le cultive înaltele sentimente de dragoste față de patrie, față de harnicul nostru popor, față de conducătorul lui înțelept — Partidul Muncitoresc

Romîn; să le formeze trăsăturile de conduită și de caracter, specifice omului societății socialiste.

Animat de un profund patriotism, corpul didactic muncește cu elan pentru educarea copiilor patriei noastre, înconjurat de stima și prețuirea întregului popor. Titlurile de învățator și profesor emerit, precum și ordinele și medaliile acordate de curînd unui însemnat număr de cadre didactice, reprezintă o nouă dovadă a acestei înalte prețuiri pentru munca lor nobilă și plină de răspundere.

Recentele consfătuiri raionale ale corpului didactic, care au prilejuit realizarea unui schimb valoros de experiență pedagogică, învățămîntele desprinse și măsurile care au fost adoptate cu această ocazie, vor constitui un sprijin important în munca de viitor a învățătorilor și profesorilor, în vederea obținerii unor rezultate și mai bune în instruirea și educarea elevilor din școlile noastre.

Dragi elevi și eleve, dragi învățatori și profesori — să depunem toate eforturile ca, în noul an școlar, să ridicăm la un nivel și mai înalt prin munca hotărîtă frumoasele realizări obținute pînă acum de școala noastră. Să luptăm cu elan și fermitate pentru realizarea mărețelor sarcini ce ne-au fost trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn.

Este necesar ca voi, elevi și eleve: să învățați sîrguincios și cu simț de răspundere, însușindu-vă temeinic cunoștințele științifice și deprinderile practice; să respectați sfaturile educatorilor și părinților voștri; să participați cu tot avîntul la acțiunile patriotice organizate de școală împreună cu organizațiile de pionieri și ale Uniunii Tineretului Muncitor. Luptați să faceți din colectivul în care învățați un colectiv fruntaș la învățătură și disciplină.

Tovarăși învățatori și profesori, — aveți un rol hotărîtor în lupta pentru ridicarea calității învățămîntului, adîncind pregătirea multilaterală și îmbunătățind munca educativă în rîndul elevilor, dezvoltîndu-le personalitatea, întărind legătura dintre școală și munca productivă. Cultivați la tineretul nostru înaltele calități ale omului societății socialiste: dragostea fierbîntă față de regimul democrat-popular și față de poporul nostru muncitor, devotamentul neajmurnit față de Partidul Muncitoresc Romîn, sentimentul de prietenie și frăție față de tinerii de toate naționalitățile, dragostea pentru apărarea păcii în lumea întreagă.

Pentru a asigura un deplin succes în munca de instruire și de educare cetățenească a tineretului, este necesar ca și părinții elevilor să urmărească îndeaproape munca la învățătură a copiilor lor și să se realizeze o tot mai strînsă legătură între școală și familie.

Să pășim în noul an de învățămînt animați de dorința arzătoare de a îmbogăți realizările de pînă acum cu noi și importante succese, de a ne arăta demni de condițiile minunate create de regimul nostru, de grija și atenția cu care sîntem înconjurați de partid, de guvern, de întregul nostru popor.

La început de an școlar, urăm educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, precum și părinților, noi succese în munca lor plină de răspundere în educarea și instruirea tineretului patriei noastre.

Iar vouă, dragi elevi și eleve, tineri tovarăși din toate școlile noastre, vă urăm multă sănătate și spor la învățătură.

În prima zi

Este o grandioasă și impresionantă imagine. Ca la un consemn, într-o singură zi, în fiecare colțisor locuit de pe întreg cuprinsul țării au răsărit aceleași grupuri de copii cu obrajiți rumeniți de soarele marin sau de aerul ozonat al creștelor; muntoase, aceeași voioșie care face parte din decorul obișnuit al școlilor în plină activitate. A început școala! A început un nou an de muncă într-unul din cele mai importante domenii ale vieții sociale. Este un eveniment care în patria noastră capătă proporțiile unei adevărate sărbători. Este și acesta încă un semn al prețurii de care se bucură la noi învățămîntul, educarea viitoarelor generații de constructori ai socialismului. În însemnările noastre vă prezentăm cîteva imagini de la tradiționala sărbătoare pe care a prilejuit-o, în acest început de toamnă însoțită, prima zi de școală.

In mijlocul fiilor de colectivști

Școala nouă, modernă, luminoasă, s-a umplut din primele ceasuri ale dimineții. La sărbătoarea deschiderii noului an, au venit să participe aproape toți locuitorii comunei Costești. Unii să-și conducă copiii, alții nepoții, iar alții numai spre a vedea noua școală în haină de sărbătoare. Bineînțeles însă numărul cel mai mare îl formează însă elevii.

Moment emoționant al sărbătorii deschiderii noului an: primirea foștilor preșcolari în rîndurile elevilor. Pentru acest eveniment s-a organizat o adevărată festivitate. Însuși de educatoare cei mai mici elevi au fost conduși în clase și predați viitoarelor învățătoare. Cîtă emoție, cîtă bucurie exprimau fețele lor gingașe! De bună seamă că nici unul nu va uita nici clipa cînd a dat mîna cu învățătoarea, nici pe cea în care a primit în dar abecedarul. Apoi, fiecare elev, mic sau mare, cît și participanții la această festivitate, au ascultat cuvîntul directorului școlii care a vorbit despre condițiile bune de studiu ce au fost create elevilor de către partid.

Despre importanța acestui eveniment au vorbit și alți participanți. Fiecare și-a exprimat încrederea că noul an școlar va fi rodnic.

Intr-un micraion al Galașului

Dimineața începutului de an școlar aduce totdeauna peisajului citadin prosperimea unei grădini. Sprintenele flori invadează străzile și se îndreaptă — buchete — spre școli. Orașul întinereste parcă...

Gîndiți-vă la imaginea aceasta, binecunoscută nouă, care își alină cadrul de data aceasta în cartierul

nou al unui oraș întinerit, a cărui case nu au nici măcar vîrsta celor care se îndreaptă pentru prima dată spre școală. Ne aflăm în Tiglina — noul micraion al Galașului — în mijlocul celor care construiesc unul din cele mai mari obiective industriale ale țării — Combinatul siderurgic din Galași.

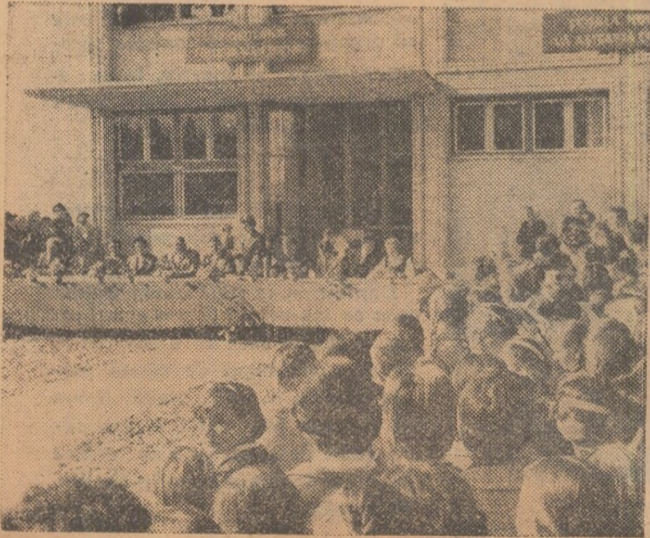
Pentru copiii locuitorilor Tiglinei la 16 septembrie și-a deschis porțile încă o nouă școală medie. O parte din liii siderurgistilor și constructorilor gălățeni vor învăța aici în cele 24 săli de clasă, 2 laboratoare, sală de lectură, cabinet medical etc.

Pe parchetul școlii — oglindă de curățenie — i-am văzut pe elevii pășind cu atenția pe care o dau unui lăcaș nou, neumbat, dar și cu dezinvoltura unui lucru deja cunoscut. Se vede că sînt obișnuiți cu noul. Aici și casele sînt noi, și magazinele, și străzile sînt noi. Poate mai sînoși au fost doar cei mai mici, căci pe ei i-a intimidat nu școala cea nouă ci noulătea posturii în care se află — elevii în clasa I.

Alături de copiii din Tiglina alții peste 184.000 de elevi din regiunea Galași au început un nou an școlar. Mulți din ei au început anul în școli noi: la Brăila, la Tecuci, la Mărășești, la Movila Miresii...

(Continuare în pag. 7-a)

In fotografia: ● Deschiderea cursurilor în noua școală medie nr. 5 din Tg. Mureș (stînga). ● Cei mai mici dintre școlarii privesc cu incîntare primele lor manuale (mijloc). ● O reîntîlnire plină de emoție, în clasa a III-a a Școlii Ilie Pintilie din Bucuaresti (dreapta)

Bogăție sub pământ, pe pământ și în inimi

Am răsădit în primăvară o iederă în balconul meu. Grădinarul mi-a spus că va crește până în toamnă, când se va roși frunza, de aproape doi metri. Frunza încă nu s-a roșit, dar lungimea îi depășește trei metri. Uimitor — mi-a spus mama. Nu știu cum, dar pe vremea mea parcă nu creștea așa repede iedera. Mama a spus și de data aceasta ceea ce viața noastră nouă o îndeamnă să spună la tot pasul văzând ritmul creșterilor, văzând cum se înalță blocurile de la o zi la alta, cum crește de frumos porumbul în Dobrogea ei uscată și colbăită de odinioară, cum se acopăr dealurile cu vii și livezi în terase, și întinsurile argeșene cu sonde. De fapt vorba mamei nu-i neadevărată. Planetele, și ele, cresc mai repede și mai îmbelșugate acum.

Dar de ce pomienim de creșteri? Pentru că vrem să vorbim despre Maramureș, despre centrul lui — Baia Mare, despre oamenii și munca din acest colț nordic și bogat de țară, în pământurile cărora se ascund imense zăcăminte de aur, de argint, de plumb, de zinc, de sare și pe întinsurile cărora se desfășoară livezi nesfârșite.

Mai întâi câteva date. Baia Mare, cu tot ceea ce aparține de ea, a ajuns în scurt timp să-și triplizeze aproape populația. Are acum 87 mii de locuitori. În anul 1957-1958 era aici o singură școală medie cu zece săli de clasă. Această școală are astăzi 31 de clase și încă patru surori. În Baia Mare sînt astăzi 5 școli medii. Cu fițiva ani în urmă orașul avea o piață centrală, cu vechi și moaște locuințe. Acum, a apărut o a doua piață, un al doilea centru, de proporții noi, impunătoare, cu cele patru laturi alcătuite din construcții de cel mai modern tip. De la acest nou centru se întinde spre gară și trece dincolo de ea orașul nou al blocurilor multicolore, în care s-a instalat bunul trai și optimismul și în care forta construcției se aude fără încetare.

Dacă ieși din oraș, în oricare direcție, treci prin comune în care numărul caselor noi — concepute pe dimensiuni care dovedesc confort și cu aspect care dovedește bun gust — șterge aproape cu totul urmele vechi. Îți încintă privirea culorile vesele ale tencuielilor specifice locului, ferestrele largi încadrate în brnie de culoare fericit armonizată tonului general al clădirii. Acesta e peisaj obișnuit în Maramureșul de azi.

Am privit de la o fereastră din centrul cel nou, câteva zile la rînd, cum arată diminețile băimărene. În aerul proaspăt al începutului de zi vin dinspre orașul nou, traversînd piața pe diagonală, în pas calm și hotărît, grupurile de muncitori ai uzinelor, ai minelor care alcătuieste mai mult de 80 la sută din populația matoră a orașului. Văzînd numărul celor care trec numai prin acest punct într-o dimineață îți poți face o idee de ceea ce înseamnă pentru economia țării o zi din munca băimărenilor. La scurt interval, mereu

același, traversează piața pe aceeași diagonală grupurile de elevi în drum spre școală. Nu te mai uimește numărul lor după ce ai aflat că cele cinci școli medii au în total 25 de clase a VIII-a și toți elevii sînt cuprinși în cursuri dimineața. După ce trec școlarii, în piață se așterne un ritm ponderat, obișnuit, al trecătorilor zilnici pe la treburi mărunte. Atunci poți vedea pe vizitatorii din Oaș, în costumele lor tradiționale, făcîndu-și cumpărăturile din magazinele Romarta, sau din alimentarele cu autoservire. În desagiilor lor pitorești se adună obiecte din nylon, din material plastic, dantele și mătăsuri care... le sînt necesare. Tablou obișnuit.

Dar Maramureșul este patria mineritului. Iată un fapt care vorbește despre ceea ce înseamnă mineritul pentru maramureșeni. La Centrul școlar profesional minier din Baia Mare s-au prezentat anul acesta cîte 6-7 candidați pe un loc, iar în unele secții și mai mulți. Minele lingă care copilăresc și cresc, lingă care învață, despre care învață în școli sînt locurile cele mai dragi de muncă.

Explicația că elevii se îndreaptă în număr mare pe urmele părinților lor, în mină? Dragostea pe care și părinții și educatorii din școli le-o sîdesc în inimi pentru această muncă de aducere la lumină din adîncuri a marilor bogății din pămîntul maramureșan. Este rodul legării învățămîntului de viață, al faptului că între activitatea instructiv-educativă și munca specifică regiunii este o legătură nemijlocită și permanentă.

Vreau ca în anul acesta să leg mai mult predarea matematicii de minerit — spune profesorul Mihai Drulea, de la școala medie nr. 3. El își propune să dezbătă cu elevii cercului de matematică și fizică din clasa a IX-a teme ca acestea: aplicații ale progresiilor aritmetice și geometrice în stabilirea coeficienților de ritmicitate ai planului de producție în mine, calcule privind obținerea de conținuturi maxime de metale în minele cu minerit complex; folosirea și funcționarea perforatoarelor pneumatice, aplicații ale capilarității în minerit cu accent pe flotația minereului.

Să cunoască bine toți diriginții specificul muncii în mină și mai ales condițiile de astăzi ale muncii minerilor — și-a zis în anul trecut tovarășul Achim, șeful secției de învățămînt a raionului Lăpuș. Și a organizat o documentare a 70 de diriginți din raion în cadrul unui schimb de experiență în centrul minier Căvnic. După ce elevii unei clase a VII-a din Căvnic au participat la o demonstrație practică în atelierul flotației, dirigințele lor a discutat cu ei probleme de orientare profesională. Cei 70 de diriginți au urmărit această desfășurare interesantă de program. Apoi conduși de inginerii ei au mers în mină, în galerii, au văzut frontul de lucru, au urmărit cum se lucrează cu perforatorul, au înțeles avantajul

lucrului la umed care înlătură cu totul praful ce ducea înainte la atîtea îmbolnăviri de silicoză. Au vizitat apoi flotația — stația de spălare a minereului — și, la urmă, locuințele ale minerilor.

Școala medie din Tîrgul Lăpuș are două motive să se mîndrească. Unul — că se află pe meleagurile renumite ale Țării Lăpușului. Altul — că doi ani la rînd elevii săi au obținut rezultatele cele mai bune pe regiune la examenul de maturitate. Toți absolvenții prezentați la examenul de maturitate au reușit.

La prima oră de dirigenție, tovarășul Vasile Latiș le-a vorbit elevilor săi din clasa a VIII-a, veniți din Lăpuș, din Băiuși, din Corneni, din Cupșeni, din Dumbrava, din Rogoz și din alte comune, despre frumusețea Țării Lăpușului, despre hărnicia și vrednicia străvechilor ei locuitori, despre legăturile ei trecute cu Petru Rareș din Țara Moldovei. După un șir de amănunte care au făcut pe elevi să îndrăgească mai mult decît pînă atunci locurile lor natale, le-a spus cu solemnitate — voi sînteți nepoții acestor străvechi locuitori care au hărnicit pe aceste locuri. Inima fiecărui elev a început să bată mai tare de dragul Țării Lăpușului. Din această bătaie de inimă s-a născut o dorință vie de a cunoaște cît mai mult despre istoria acelor locuri, despre înfățișarea lor, despre viața actuală. Dirigințele le-a fugăduit. Săhitate în cîteva cuvinte, proiectele sale pentru activitatea educativă din anul școlar care începea în acea zi au făcut din elevii clasei prieteni apropiați ai dirigințelii lor.

Diriginți ca tovarășul Latiș sînt cu siguranță mulți în Maramureș. Sînt mulți pentru că generațiile noi după ce trec prin școală se leagă de locurile natale.

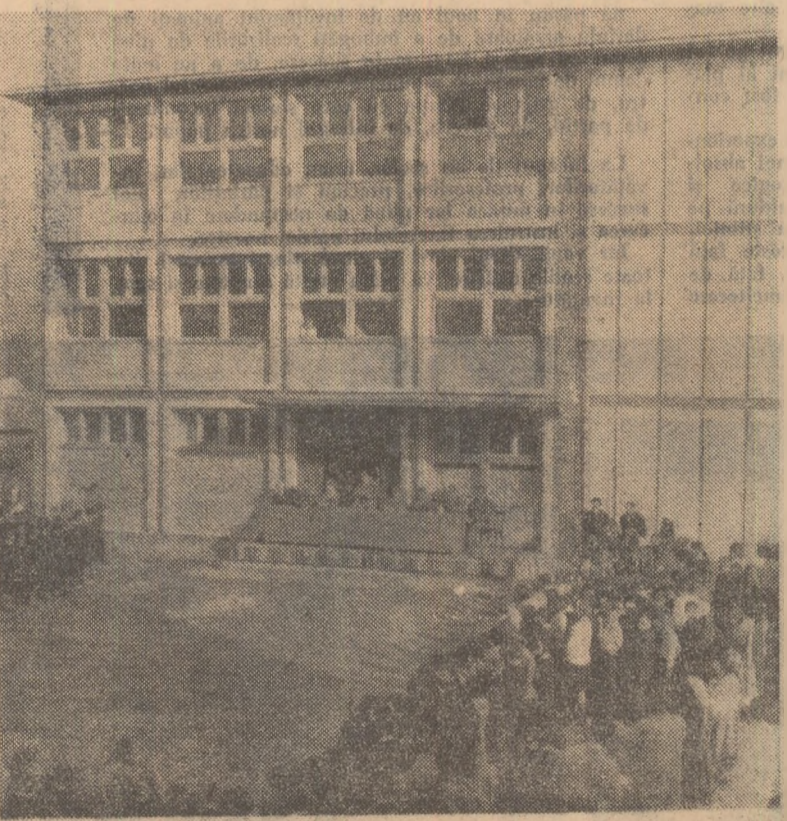
Elevilor din clasa a XI-a a școlii li s-a pus din prima zi în față o sarcină de răspundere — să continue tradiția școlii, să păstreze locul ei de frunză pe regiune la examenul de maturitate. Directorul, tovarășul Pop Ion, ține mult la acest titlu de glorie și merită toată lauda pentru aceasta. Colectivul didactic îl sprijină. Dar să știe că nu va fi prea ușor. Trebuie sportivă rîvna. Sînt multe alte școli care și-au propus să ajungă pe acest loc. Felul urmării este chiar mai pretențios — vor ca toți elevii care se prezintă la examenul de maturitate să reușească, dar nu numai atît, ci să reușească cu medii mari. Una din aceste școli este, bunăoară, Școala

medie nr. 3 din Baia Mare, care are de pe acum importante poziții cîștigate.

Școala medie nr. 3 este în al doilea an de viață. Anul trecut această școală nouă și-a desfășurat activitatea într-o clădire veche. Acum în prima zi a anului școlar s-a sărbătorit și inaugurarea noului său local — o construcție modernă cu 16 clase. În această școală muncesc numai cadre pedagogice tinere. Directorul școlii, tovarășul Poșta Nicolae, este un conducător energetic și capabil care a chemat pe toți la hărnicie din prima zi și nu pare a fi omul care să încetinească pasul pe parcurs. Prima grijă este să-și cunoască bine elevii. Pe baza lucrărilor de control și a lecțiilor de început se va ajunge la caracterizarea nivelului de pregătire și a posibilităților fiecărui elev în parte. Va urma efortul tuturor pentru a face să dispară decalajul nefiresc între nivelurile de cunoștințe care îngreunează predarea. Temele suplimentare adecvate fiecărui caz în parte și consultațiile individuale vor fi mijloace principale pentru acoperirea golurilor descoperite în cunoștințele unor elevi. În condițiile noi, cu dotarea pe care o are școala, colectivul didactic tinăr și plin de elan are perspectiva să realizeze felul propus, prezentînd la maturitate în acest an, și în următorii, elevi temeinic pregătiți. Ritmul construcțiilor din jur — școala se află în plin cartier nou de blocuri — va avea desigur influență asupra ritmului muncii din școală.

În Școala medie din Șomcuta am cunoscut trei oameni. Pe tovarășul Vasile Barla, directorul școlii, pe tovarășul Romulus Filip, director adjunct și pe tovarășa Elisabeta Pop, care și-a ținut în prezența noastră prima ei lecție ca profesoară.

Dacă o vezi pe tovarășa Pop greu poți s-o deosebești de elevule din clasa a XI-a, dar dacă asisti la o oră a ei greu o deosebești de un profesor cu experiență. La începutul orei a făcut cîteva recomandări privind munca la obiectul său, materialele necesare. Încercați să rezolvați singuri temele la matematică — le-a spus ea elevilor din clasa a VIII-a. Dacă nu reușiți din prima dată, încercați a doua și a treia și a patra oară. Nu renunțați de la prima încercare. Dacă nici a patra oară nu merge, să mă întrebați a doua zi pe mine. Ca matematician, și-a calculat bine timpul, așa încît să nu risipească nici o clipă din oră zadarnic. Prin ceea ce a discutat cu elevii, prin modul cum a discutat, a împletit cum nu se poate mai bine algebra cu educația. Constatînd că nu lipsește nici un elev a ținut să-și a-

Iată-i pe elevii Școlii medii nr. 3 din Baia Mare în fața noii clădiri în care vor învăța în acest an

rate mulțumirea și să sublinieze importanța frecvenței. Mă bucur că sînteți toți prezenți. Mereu să fie așa, ca astăzi. Așa vă veți putea însuși cu ușurință materia. A trecut apoi la cunoașterea „forțelor”. Mai întâi cîteva întrebări la care elevii au răspuns din bancă — despre numere naturale, numere raționale, despre semnele folosite în algebră, despre adunarea și înmulțirea numerelor algebrice, despre proprietățile înmulțirii — comutativă și asociativă. Apoi cîteva exerciții aplicative la tablă, mai simple la început, apoi mai complicate. Profesoara a plecat din oră mulțumită de elevii cu care va lucra. Elevii au plecat din oră cu gîndul că au o profesoară pricepută, dar cu siguranță exigentă. Și de-o parte și de alta conclaziile sînt provizorii. Ele se vor verifica pe parcurs.

Tovarășul Vasile Barla a prezentat cu obiectivitate situația școlii și proiectele ei pentru acest an. Școala a avut condiții mai grele pînă acum. În special în ce privește calificarea cadrelor. De aceea nu se laudă cu mari succese. Acum lucrurile s-au îmbunătățit. Au venit în locul celor fără calificare cadre noi. Un exemplu am și cunoscut — tovarășa Pop. De aceea și tovarășul Vasile Barla gîndește să ducă școala la locul pe care azi îl ocupă școala medie din Tîrgul Lăpuș. A căutat drumul cel mai direct. Un schimb de experiență între cadrele care predau anul acesta la clasele a XI-a din școala sa din Șomcuta și cele din școala medie din Tîrgul Lăpuș. Prima întîlnire de muncă a profesorilor va avea loc la Tîrgul Lăpuș în trimestrul I, iar a doua la Șomcuta în trimestrul III. Între timp profesorii vor corespunde pe baza legăturilor ce se vor stabili la prima întîlnire de muncă.

Alte obiective ale școlii? Continuarea studiului pentru elaborarea monografiilor începute de colectivul profesorilor de istorie împreună cu elevii privind Cetatea Chiuarului din apropiere. Se vor completa datele referitoare la întemeierea cetății, stăpînitorii ei, legendele care circulă etc. Elevii școlii din Șomcuta vor merge și anul acesta în Defileul Lăpușului pentru colecționarea de roci pe care, ca și în anii trecuți, le vor sorta cu ajutorul studenților de la facultatea de geologie din Cluj, care fac practica în aceste locuri. Cercetarea geologică îi pasionează. Rocile găsite în defileu se pare că dau indicii existenței în apropiere a unui masiv de azbest. Lămurirea acestei supoziții este așteptată cu mare interes de elevi.

În anul școlar în curs se va crea și stațiunea meteorologică a școlii, care va elabora un calendar meteorologic pentru condițiile de microclimat în care se află gospodăria agricolă colectivă din comună și în care își desfășoară și elevii activitatea practică. Calendarul va ajuta pe colectivități în obținerea unor recolte bogate. Sub îndrumarea directorului adjunct, tovarășul Romulus Filip, elevii se vor ocupa în continuare de folclor, de culegerea de provincialisme. În intenția școlii este să organizeze și un concurs științific, literar și sportiv, între elevii proprii și cei ai școlii medii din Cehul Silvaniei.

Iată noutățile aduse din Maramureș. Bogăție sub pământ, pe pământ și în inimi.

Dar am spus pînă acum numai ceea ce am văzut. N-am spus încă nimic despre ceea ce n-am văzut. N-am văzut copii de vîrstă școlară rămași în afara școlii. N-am văzut copii fără cărți. N-am văzut copii desculți și nici măcar copii cu încălțăminte pingelită. N-am văzut.

REALIZAREA PERSPECTIVEI PROIECTE

Ridicarea calității materialului didactic

În anii care au trecut, I.M.D. a încercat diferite modalități de a urmări eficacitatea materialelor produse. Astfel, în primele săptămâni ale anului școlar s-au ținut consfătuiri pe raioane la care au luat parte reprezentanți ai I.M.D. și profesori.

Anul trecut numai în București la aceste consfătuiri au luat parte circa 300 de cadre didactice.

În ultimul timp constructorii I.M.D. au luat inițiativa să meargă în școli, și participând la lecții să verifice eficiența diverselor aparate.

Un alt mod de a lua cunoștință de comportarea aparatului produsă de I.M.D. l-a constituit analiza situațiilor statistice privind aparatele primite spre reparație.

Vizitele în secțiile întreprinderii ale grupurilor de profesori dintr-o anumită specialitate, constituie de asemenea o cale importantă către îmbunătățirea producției I.M.D.

Menționăm pe această linie ajutorul dat prin criticile și sugestiile primite din partea unor profesori de fizică cu privire la trusa aerodinamică care, bine realizată din punct de vedere tehnic, lăsa mult de dorit sub aspectul didactic.

Ținând seama de eficiența unor realizări din trecut, în acest an, I.M.D. se orientează tot mai mult pe principiul truselor. Avantajele acestora sînt multiple. Astfel, piesele nelipite, neprinse în șuruburi, pot fi ușor asamblate în cele mai diferite moduri, dezvoltînd inventivitatea elevilor. În același timp trusele ocupă un spațiu redus, ceea ce permite o păstrare mai comodă în cutii. Alt avantaj constă în aceea că se poate realiza o tipizare a elementelor comune și o combinare a pieselor din mai multe truse, ceea ce permite executarea unor experiențe mai complicate. Astfel concepute, trusele devin un fel de microlaboratoare.

Progresele înregistrate de I.M.D. se reflectă și în faptul că reclamațiile primite cu privire la calitatea

produselor livrate, devin sistematic mereu mai puțin numeroase.

Tot în lumina propunerilor făcute de numeroși profesori, I.M.D. a luat măsura ca începînd cu acest an fiecare aparat să fie însoțit de instrucțiuni cât mai complete și chiar de scheme și planșe explicative.

Aceste instrucțiuni detaliate au fost cu atât mai necesare cu cît multe aparate erau de concepție originală, mult diferite de vechile tipuri cunoscute de profesori.

Datorită aceleiași sprijini permanente, I.M.D. produce acum o serie de aparate concepute modern și folosind materiale de performanțe superioare, ca, de pildă, trusa de magnetici care cuprind și ferite despre care nu se scrie nimic încă în manuale.

În ceea ce privește planurile pe anul școlar în curs, I.M.D. va pune în curînd la dispoziția școlilor produse noi ca: planiglobul în relief, schelet anatomic din mase plastice, colecții de fosile, trusa aerodinamică mult îmbunătățită, trusa de studiat fenomenele moleculare — un adevărat laborator, magnetici de ultimă concepție, sinterizați etc.

În ceea ce privește lucrările pentru prescolari vom trece la confecționarea din mase plastice a jucăriilor gen mozaic, care înainte se executau din lemn. Astfel ele devin mult mai igienice și cu un aspect mai estetic. De asemenea s-au proiectat jucării mecanice de mari dimensiuni, care pot fi montate și demontate cu ușurință, realizîndu-se după placul copiilor diverse vehicule.

Încurajați de succesul muncii de pînă acum, considerăm că există încă posibilități nelimitate de îmbunătățire a produselor noastre.

Vom considera și de aici înainte ca principală sursă a perfecționării produselor noastre, legătura permanentă cu școala.

Inq. CONST. OPROIU
director al I.M.D.

Dezvoltarea impetuoasă a învățămîntului și preocuparea generală pentru perfecționarea lui creează condiții noi pentru cercetările pedagogice. În primul rînd, trebuie spus că exigența față de studiile și cercetările pedagogice este mult crescută atît sub raportul valorii teoretice și rigurozității metodelor de investigație, cît și sub raportul eficienței practice.

Urmărind cercetările pedagogice care se efectuează în ultimii ani în țara noastră și în celelalte țări socialiste, ne dăm seama că pedagogia trece printr-o fază de restructurare și de consolidare științifică. Caracteristice pentru această fază sînt:

a) strîngerea legăturilor cu celelalte științe — în unele cazuri preocuparea și metodele de lucru din alte domenii fiind încorporate în însuși sistemul științei pedagogice;

b) cuprinderea în cîmpul investigațiilor pedagogice a tuturor laturilor și condițiilor fenomenului pedagogic concret. Cu alte cuvinte tendința cercetărilor pedagogice ca, în ansamblul lor, să explice și să rezolve problemele în mod exhaustiv.

c) utilizarea tot mai largă a experimentului în toate formele lui, pornind de la verificarea diverselor modalități de organizare școlară și trecînd prin probarea unor variante de muncă educativă și instructivă pînă la formele analitice de investigație a unor detalii din activitatea școlară.

d) folosirea largă în cercetările pedagogice a metodei statistice, a judeciilor cantitative.

Mergînd pe această linie colectivul Institutului de științe pedagogice și-a propus în planul de cercetare pe 1963—1964 o serie de probleme și teme care sînt menite să răspundă necesităților actuale și de perspectivă ale învățămîntului.

În primul rînd trebuie să menționăm studiul larg cu privire la educarea multilaterală a personalității în școală. Această problemă este abordată din diverse puncte de vedere și pe diverse laturi. Ne interesează cum se conturează operațiile intelectuale la elevi în procesul însușirii de cunoștințe, performanțele educației intelectuale trebuind să fie urmărite pe etape; de asemenea, investigăm căile care duc la conturarea concepției materialiste despre lume. O serie de cercetări sînt grupate în jurul problemelor care privesc educația morală

a elevilor în procesul de învățămînt, în unele activități speciale, în cadrul organizațiilor obștești de copii și tineret. O mare actualitate au cercetările referitoare la educația estetică a elevilor. În acest sens ne propunem să urmărим atît corelația dintre educația estetică și cea etică, cît și mijloacele care au maximum de eficiență în formarea aptitudinilor artistice. Munca educativă din școală are un caracter de sistem, aceleași obiective trebuind să fie realizate pe diverse căi. De aceea, o mare însemnătate au studiile experimentale menite să elaboreze programa cît

respectiv, punîndu-se accentul pe dezvoltarea intelectuală a elevului, folosindu-se mijloace didactice noi, inclusiv mașinile de învățat și, în genere, încadrînd într-un program detaliat toate aspectele activității de învățămînt pînă la cele mai mici amănunte.

Institutul nostru se orientează în această direcție urmărind la o serie de obiecte, în principal la disciplinele matematice, modul cum ar putea fi reorganizată prin programare activitatea instructivă. Aceasta presupune introducerea unor cunoștințe noi, restructurări experimentale ale programelor analitice,

Probleme ale cercetării pedagogice

mai amănunțită a muncii educative la diverse etape ale școlarității.

Institutul de științe pedagogice a primit din partea Ministerului Învățămîntului sarcina de a intensifica cercetările referitoare la predarea cu cadre specializate pe obiecte în clasele I—IV și, de asemenea, de a coordona pe țară cercetările care vizează această problemă. În momentul de față principalul constă în perfecționarea acestei noi forme de învățămînt care, după toate datele de care dispunem, se atestă ca fiind superioară formei tradiționale. Se ridică o serie întregă de probleme în legătură cu specificul metodei, cu privire la predarea de către specialiști a diverselor obiecte în clasele cu școlari mici, cu privire la condițiile în care se poate desfășura mai bine munca educativă, cu privire la înnoirea conținutului învățămîntului la clasele I—IV.

O problemă centrală a învățămîntului de toate gradele o constituie modernizarea procesului instructiv atît din punctul de vedere al conținutului cît și din cel al metodelor de predare. Este de la sine înțeles că școala nu va reuși să realizeze în procesul instructiv un conținut apropiat de necesitățile contemporaneității dacă nu va adopta forme de organizare și metode de lucru mai avansate și de un mare randament. În momentul de față pe plan mondial se caută rezolvarea acestei probleme prin programarea integrală a învățămîntului, apropiindu-se logica obiectelor de învățămînt de logica științei

folosirea de noi metode, adîncirea studiilor de psihologie a învățării etc. Astfel, pentru învățămînt are o mare importanță dezvoltarea specificului cognitiv al însușirii diverselor obiecte și, de asemenea, stabilirea procesului, a dificultăților tipice ce intervin în învățare.

În aceeași ordine de idei a apropiierii învățămîntului de necesitățile contemporaneității se înscriu și cercetările privitoare la politenizarea învățămîntului de cultură generală, la instrucția practică în agricultură și industrie. Este necesar ca pregătirea pentru munca productivă a elevilor să nu fie considerată un accesoriu al procesului de învățămînt, ci să se integreze întru totul în acest proces, subordonîndu-se unor principii și condiții pedagogice unice.

Institutul acordă o deosebită importanță cercetărilor în domeniul învățămîntului special. Toate categoriile de deficiențe sînt supuse unor cercetări psihofiziologice și pedagogice în scopul recuperării lor.

În sfîrșit, planul de cercetare a Institutului de științe pedagogice se caracterizează și prin preocupări pentru studiul istoriei pedagogiei și învățămîntului din țara noastră.

În toamna anului 1964 va avea loc sesiunea științifică a Institutului de științe pedagogice la care colectivul nostru își va înfățișa rezultatele obținute.

PAUL POPESCU-NEVEANU

director adjunct științific al Institutului de științe pedagogice

Despre activitatea editorială

Continuînd preocuparea de a pune la îndemîna învățătorilor și profesorilor cărți de literatură pedagogică și metodică utile, care să le fie instrumente prețioase de lucru, Editura didactică și pedagogică va tipări și în cursul anului școlar ce s-a deschis o seamă de lucrări originale și de traduceri privind conținutul și organizarea învățămîntului, din domeniul istoriei pedagogiei și teoriei educației, al psihologiei pedagogice și psihologiei preșcolare. Lucrările ce vor apare abordează variate aspecte ale instrucției și educației în școală și familie, ale practicii în producție, ale învățămîntului seral, profesional și tehnic, special și superior. În ajutorul cadrelor didactice și elevilor vom tipări și culegeri de probleme, crestomații literare, lecturi necesare pentru studierea limbilor străine, îndrumătoare pentru organizarea cercurilor de elevi la diferite discipline, pentru folosirea mijloacelor audio-vizuale în școală etc.

Dintre cărțile așteptate cu deosebire de către învățători și profesori amintim pe cele de metodică a predării diverselor obiecte de învățămînt. Gredem, bunăoară, că vom ajuta substanțial cadrele didactice de la clasele I—VIII în munca la catedră, tipărind lucrări cum sînt cele de metodică a chimiei, a matematicii, a științelor naturale, a fizicii, a istoriei antice, medii, moderne și contemporane, ca și lucrările privind metodică predării limbilor străine — a limbii ruse, engleze, franceze etc., sau acelea privind desfășurarea lecțiilor la clasa I în primele săptămîni de școală, predarea educației fizice la clasele I—VIII, sau în grădinița de copii, a muzicii, desfășurarea lucrărilor practice ale elevilor din unele școli profesionale, din școlile de cultură generală și alte lucrări de acest gen.

Vor mai apare cărți privind „Conducerea școlii de cultură generală” — în care directorii de școli sînt orientați în variatele aspecte ale muncii lor (planificarea activităților, controlul și îndrumarea procesului instructiv-educativ, cunoașterea cadrelor didactice și sprijinirea lor în perfecționarea muncii, rezolvarea proble-

melor gospodărești ale școlii și alte probleme de care depinde îmbunătățirea stilului de muncă din școală), „Organizarea și educarea colectivului de elevi”, „Educația ateist-științifică a elevilor”, „Educația elevilor în spiritul patriotismului socialist și internaționalismului proletar”.

Pentru îmbogățirea culturii pedagogice a fiecărui învățător și profesor, ca și pentru adîncirea pregătirii lor pedagogice vor fi de un real folos „Textele pedagogice alese” de J. H. Pastalozzi (traducere), reeditările „Opere pedagogice alese” vol. III de A. S. Makarenko, „Istoria pedagogiei” elaborată sub îngrijirea Institutului de științe pedagogice, „Psihologia copilului preșcolar”, ca și lucrări de felul „Spiru Haret — Articole despre educație și învățămînt”, „Noțiuni de psihologie și pedagogie”, Antologie pedagogică și altele.

O seamă de lucrări cuprinse în planul nostru sînt destinate părinților, tratînd aspecte ale educației în familie: „Stimularea intereselor copilului în familie”, „Recompense și pedepse”, „Educația voinței copilului în familie”, „Educația prin muncă în familie”, „Cum trebuie să ne ajutăm copiii la învățătură în primul an școlar” și altele.

Am amintit doar cîteva din lucrările care constituie obiectul preocupărilor noastre. Eforturile noastre colective se îndreaptă în același timp și spre asigurarea conținutului lor științific, a unui aspect grafic corespunzător. Este lesne de înțeles că aceasta nu este o treabă ușoară și că pentru realizarea ei trebuie să mobilizăm toate energiile de care dispunem. Dar lucrătorii Editurii didactice și pedagogice nu preocupăse nici un efort cînd este vorba să ajute corpul didactic în munca sa de mare răspundere. Ei își pun toată priceperea și toată capacitatea de muncă pentru a face să apară lucrările ce și le-au propus, în condiții care să satisfacă exigențele sporite ale cititorilor.

EMIL BILDESCU

directorul Editurii didactice și pedagogice

Noi produse ale Întreprinderii de material didactic.

CUM VOM MUNCI ÎN NOUL AN

Mobilizând toate forțele colectivului

Preocuparea centrală a conducerii școlii noastre, Școala medie „N. Bălcescu” din Capitală, a constituit-o în această perioadă, mobilizarea tuturor forțelor colectivului didactic în vederea îmbunătățirii muncii instructiv-educative, pentru legarea strinsă a procesului de învățămînt, de practică, de cerințele vieții, ale desăvîrșirii construcției socialiste. În vederea realizării acestor obiective vom depune o activitate susținută, acordînd o atenție sporită calității lecțiilor, lucrărilor practice și activităților educative.

Pentru continua îmbunătățire a activității metodice din școală, întregul nostru colectiv didactic și-a propus drept sarcini permanente: cunoașterea și studierea atentă a documentelor de partid și de stat, a manualelor școlare, a metodicilor, a presei de specialitate, precum și a tuturor izvoarelor documentare în vederea asigurării unui înalt nivel ideologic, științific și pedagogic lecțiilor.

Unul din obiectivele importante și imediate al muncii noastre este întocmirea planificărilor calendarice în funcție de programele școlare, de manualele și de particularitățile clasei, de volumul și calitatea cunoștințelor însușite anterior de elevi. La întocmirea planurilor de muncă vom ține seama de concluziile la care au ajuns comisiile metodice și consiliul pedagogic în anul precedent, urmînd să discutăm cu fiecare colectiv de cadru în parte în vederea îmbunătățirii muncii instructive. Cunoșcînd stîlul de muncă al comisiilor metodice, eficiența activității depuse de colectivele pe specialități, felul în care s-a muncit în anul trecut, vom urmări găsirea unor noi procedee pentru întărirea muncii și sporirea eficacității acesteia. Ne-am propus pe această linie discutarea în comun a unor teme cu caracter ideologic-politic, științific și metodic — cum ar fi de pildă „Folosirea documentelor de partid în predarea geografiei”, „Dezvoltarea gândirii logice a elevilor prin studiul matematicii”, „Însușirea stimulării facultăților psihice și intelectuale ale elevilor în cadrul lecțiilor de istorie, științe naturale etc.”, „Contribuția activităților extrașcolare la educația comunistă a elevilor” ș.a.

Ne propunem, de asemenea, să analizăm și să popularizăm în comisiile metodice, în consiliile pedagogice și consfătuirile de lucru, cele mai bune metode de muncă care contribuie la ridicarea calitativă a procesului de învățămînt. În acest sens ne propunem să analizăm rezultatele introducerii în anul trecut a sistemului de verificare frontală la toate obiectele, a notării la sfîrșitul orei de curs pentru menținerea atenției în tot timpul predării, a expectanțelor de laborator frontale etc.

Vom căuta să lărgim experimentarea tipurilor noi de lecții. De asemenea vom insista mai mult decît în anii precedenți asupra folosirii metodelor audio-vizuale la lecții, utilizînd pe o scară mai largă filmul didactic, diafilmul, înregistrarea unor opere valoroase pe benzi de magnetofon, audiții muzicale etc.

Una din preocupările principale ale comisiilor metodice este for-

marca unui stil unitar de muncă, a unei unități de cerințe și exigențe. Pentru atingerea acestui scop vom folosi în acest an cîi variate ca de pildă: lucrările de sondaj la limba romînă, matematică și fizică, lecțiile deschise, interasiistențele, discuții individuale cu profesorii pe diferite teme, dezbaterile unor probleme în cadrul consiliilor pedagogice sau consfătuirilor de muncă etc. Sondajele la limba romînă și matematică la clasa a VIII-a vor începe chiar din prima săptămînă a anului școlar, pentru a cunoaște nivelul general de pregătire al elevilor, în vederea luării unor măsuri imediate. Rezultatele acestor sondaje le vom aprecia comparativ între clase paralele și de la un trimestru la altul, pentru a putea urmări sistematic nivelul de pregătire și ritmul de muncă, precum și pentru a găsi pe parcurs soluțiile celor mai indicate în vederea stimulării elevilor la învățătură.

În cadrul comisiilor metodice de fizică, chimie, științele naturale, vom urmări lărgirea continuă a activității practice și ne vom ocupa mai mult de instruirea laboranților și în problemele cele mai noi și mai actuale ale științei și tehnicii.

Pentru o mai bună organizare și desfășurare a muncii instructiv-educative în școala noastră, vom căuta ca activitatea de îndrumare și control a conducerii școlii să aibă un caracter permanent și să se axeze pe problemele majore ale muncii metodice cum ar fi de pildă: îndrumarea cadrelor tinere, urmărirea și controlul permanent al studiului individual, îndrumări metodice privind buna desfășurare a lecției, discuții individuale privind pregătirea ideologică, politică, de specialitate și metodică a profesorilor, urmărirea notării ritmice și juste a elevilor etc.

Prin sondaje și interasiistențe vom urmări, cu regularitate, problemele privind ridicarea continuă a nivelului la învățătură al elevilor, aplicarea în mod judicios a principiilor didactice, folosirea justă a materialului didactic, intensificarea luptei pentru formarea unei unități de cerințe și exigențe, determinarea și lichidarea cauzelor care generează rămînerea în urmă sau mediocritatea la învățătură, verificarea nivelului de cunoștințe pe clase paralele și altele.

Munca educativă cu aspectele ei complexe va antrena în acest an eforturile noastre pe linia colaborării strînse cu organizația U.T.M., cu familiile elevilor, pentru închegarea mai puternică a frontului educativ comun. Vom căuta să valorificăm în acest sens, experiența acumulată în anii precedenți în cadrul activității lectoratelor cu părinții pe cicluri de clase, a cercurilor de elevi pe specialități etc.

Cu forțe noi, pășim în noul an școlar cu dorința ca prin munca noastră să răspundem cu cinste sarcinilor care stau în fața învățămîntului de cultură generală.

Prof. I. COSMA
directorea Școlii medii „N. Bălcescu” din București

Cu simț de răspundere

Resimt din nou bucuria pe care o încerc la fiecare început de an școlar întîlnindu-mă în școală cu elevii și colegii, reluînd o activitate pe care am îndrăgit-o și pe care o doresc de la an la an mai rodnică. Este firesc ca atunci cînd te afli la începutul unei noi etape de muncă să te gîndești la felul cum ar trebui să procedezi pentru ca rezultatele ei să fie tot mai frumoase, la măsurile care trebuie să le duci la bun sfîrșit pentru ca anul școlar ce începe să-ți dea satisfacții mai mari decît anul care a trecut.

Răsfoiesc programa și mă gîndesc, de pildă, citînd îndrumările referitoare la predarea limbii romîne, în clasa a III-a, că deși majoritatea elevilor mai știu să citească nu numai corect, dar chiar expresiv, sînt și unii ale căror cunoștințe sînt în această privință deficitare. Am încă elevi care nu citesc suficient de cursiv sau care citesc mecanic, fără să fie atenți la conținutul celor citite. Va trebui deci să acord mai multă atenție exercițiilor de citire. Pe de altă parte, va fi necesar să manifest o atenție mereu sporită față de felul cum se exprimă elevii.

În acest an voi fi ajutat în dezvoltarea vorbirii elevilor de faptul că le voi preda noțiuni mai ample de gramatică, cum sînt cele despre propoziția simplă și dezvoltată sau despre subiect și predicat. Prin numeroase exerciții gramaticale și analize pe text mă voi strădui să consolidez cunoștințele elevilor despre aceste noțiuni, contribuind și la dezvoltarea vorbirii corecte.

Un loc deosebit îl vor ocupa, desigur, și compunerile, menite să-i ajute pe elevi să-și ordoneze ideile într-o ordine logică, să învețe să selecteze ceea ce este important și semnificativ dintr-un ansamblu de amănunte, să alcătuiască propoziții simple și clare, să nu se repete etc.

Experiența muncii din anul trecut mi-ă relevat faptul că succesul lecțiilor de matematică depinde în largă măsură de utilizarea exercițiilor aplicative, de materialul didactic folosit, de caracterul intuitiv al cunoștințelor predate, de priceperea cu care învățătorul reușește să facă o apropiere între realitățile vieții cunoscută de copii și noțiunile predate. Pornind la muncă în acest nou an școlar mi-am propus să țin seama de toate aceste învățăminte. Așa, de exemplu, atunci cînd voi preda cunoștințele despre unitățile de măsură mă voi baza în primul rînd pe elementele pe care elevii le cunosc din viața de toate zilele. Folosind un bogat material didactic, le voi da nu numai posibilitatea să vadă mijloacele cu care se efectuează măsurătorile despre care vom vorbi, dar și cum sînt folosite acestea pe teren, unde elevii înșiși vor efectua măsurători. Aceste cunoștințe vor fi apoi consolidate prin exerciții și probleme ce vor cuprinde date din viața satului nostru.

Clasa a III-a, reprezentînd o treaptă superioară în pregătirea elevilor, impune și învățătorului exigențe deosebite în ceea ce privește cuantumul cunoștințelor predate, nivelul și profunzi-

mea lor, ca și munca educativă pe care o desfășoară. Insuși conținutul unor lecții din manualul de „Citire” îl obligă pe învățător să se gîndească la numeroasele probleme cu caracter educativ cărora trebuie să le dea atenție în această clasă. Așa, de pildă, lecțiile închinare marilor sărbători ale clasei muncitoare, luptei partidului pentru fîurirea unei vieți fericite, transformările care s-au petrecut în țara noastră în anii regimului de democrație populară (de exemplu „Partidul Muncitoresc Român”, „București, inima patriei”, „Viitorul poporului, viitorul patriei”) vor fi tot atîtea prilejuri de a cultiva în sufletul elevilor dragostea față de cei ce muncesc, față de partidul nostru drag, față de patria noastră socialistă. Demn de remarcat este și faptul că tematica programei pentru clasa a III-a ne oferă posibilitatea de a ne opri la multe aspecte privind dezvoltarea simțului de răspundere al copiilor față de îndatoririle școlărești, cultivarea disciplinei liber consimțite, a sentimentelor de colegialitate și prietenie, a respectului față de cei vîrstnici etc.

Sînt multiple gîndurile pe care ți le prilejuieste începutul unui nou an de muncă în școală. Aș putea spune însă că cel care predomină între ele este bucuria de a revădea copiii pe care i-ai îndrăgit, pe care îi vezi crescînd sub ochii tăi.

Inv. ELENA MĂRĂCINEANU
Școala de 8 ani din comuna Bratovoiești, reg. Oltenia.

Întîlnire între colegi. Se povestesc amintirile din vacanță, se fac planuri de viitor...

Privind prin prisma viitorului

Fiecare diriginte știe, îndeobște, că de felul cum se vor desfășura primele ore de dirigenție depinde în bună măsură calitatea muncii educative pe care o va duce în decursul întregului an școlar. Într-adevăr, aceste ore arată de la început elevilor dacă noi, diriginții, improvizăm sau ne-am pregătit cu seriozitate pentru muncă, dacă lucrăm la întîmplare sau urmărîm un scop bine stabilit. Și aceasta, desigur, își va pune amprenta asupra întregului nostru stil de muncă din timpul anului ca și asupra relațiilor pe care le avem cu colectivul clasei. De aici necesitatea de a gîndi amănunțit asupra conținutului primelor ore de dirigenție, pentru a înlătura din ele orice improvizate.

Mi-am propus să discut în prima oră de dirigenție, cu elevii clasei a VII-a, a căror dirigenție voi fi, o serie de probleme privitoare la comportarea lor, la atitudinea mai conștientă pe care vor trebui s-o aibă față de îndatoririle lor școlare, pentru că au mai crescut cu un an și au crescut deci și cerințele față de ei. Asemenea probleme am discutat cu elevii mei și în trecut (acesta este al treilea an de cînd le sînt dirigenții). Trebuie să spun însă că nu e vorba de repetarea mecanică a unor probleme pe care elevii au mai avut prilejul să le audă. Dimpotrivă, pornind de la activitatea clasei în timpul anului școlar anterior și în timpul vacanței, voi căuta să trag împreună cu ei cîteva concluzii importante pentru anul școlar care începe, pentru a reînnoa firul întrerupt în lunile vacanței de vară.

Esențială pentru adaptarea elevilor la un nou regim de muncă este, după mine, reîntegrarea lor — la un nivel superior — în disciplina școlară. Cu fiecare an, crescînd, elevii pot deveni tot mai conștienți de necesitatea acestei discipline. Dar aceasta ne cere nouă — profesorilor, diriginților

— să-i facem să înțeleagă nu numai ce li se cere, ci și, mai ales, de ce li se cere. Iată de ce cred necesar nu numai să le reamintesc elevilor mei, în prima oră de dirigenție, regulamentul de ordine interioară al școlii, necesitatea de a învăța ritmic și cu sîrguință, de a veni regulat la școală, de a se comporta just față de profesori și colegi, de a respecta bunul obștesc etc., ci și să discut cu ei — la nivelul lor de înțelegere — despre baza social-etică a tuturor acestor cerințe. Cred că numai astfel își vor da seama elevii că exigențele ce stau în fața lor nu sînt expresia unui regulament stabilit în mod arbitrar, ci izvoară din înseși răspunderile pe care ei — cetățeni în formare — le au față de patrie, ca și față de ei înșiși, de propria lor pregătire pentru viață. Și dacă voi porni în această discuție de la unele concluzii cu privire la activitatea din trecut a elevilor, va fi tocmai pentru a ajunge la miezul acestei prime ore de dirigenție — stabilirea unor cerințe pe care ei să nu le privească în mod pasiv, ca pe o simplă comunicare venită din partea dirigințului, ci să și le însușească în mod conștient și să aibă față de ele o atitudine activă, răspunzîndu-le prin fapte.

După discuția introductivă cu elevii voi trece, în cea de a doua oră de dirigenție, la stabilirea responsabilităților elevilor în cadrul colectivului, cerînd în această direcție sprijinul organizației de pionieri. Cunoșcîndu-i destul de bine pe elevii mei acum, în cel de al treilea an de cînd lucrez cu dînșii, ținînd seama și de faptul că au crescut, aflîndu-se în perioada preadolescenței, cred că îmi pot permite să am încredere în autoaprecierea lor și să primesc propunerile lor cu privire la responsabilitățile pe care vor dori să și le asume. Cu atît mai mult cu cît ei știu că o responsabilitate atrage după sine și urmărirea felului cum este îndeplinită aceasta.

Socotesc că și aici e de dorit o cît mai largă participare a elevilor, antrenarea lor în număr cît mai mare la treburile clasei.

În sfîrșit, o ultimă problemă a orelor noastre „introductive” este aceea a integrării elevilor nou veniți în colectivul de-acum format al clasei. Este un aspect care, firește, nu se poate rezolva în două-trei ore de dirigenție, prin măsuri organizatorice. De multe ori greșim atunci cînd sugerăm colectivului, pe baza unor impresii neîndeajuns fundamentate, apropierea într-un anumit fel de unul sau altul din elevii nou veniți. O experiență greșită am încercat, de pildă, în anul școlar trecut, cu un elev nou care părea timid și pe care colectivul, acordîndu-i o atenție exagerată, l-a transformat într-o vedetă a clasei. Dimpotrivă, s-au obținut rezultate foarte bune cu o elevă care s-a arătat mediocră la altă școală și care, antrenată fiind la noi de o atmosferă de muncă și seriozitate, a devenit una dintre elevele cele mai conștincioase. Desigur, aici nu se pot da rețete. Principalul este ca profesorul dirigenție și elevii să-l facă pe elevul nou venit să simtă că are de-a face cu un colectiv sudat, serios, muncitor, care înconjoară cu dragoste și ajută pe cei ce se integrează disciplinat în rîndurile lui și nu tolerează abaterile.

Iată dar că primele ore de dirigenție ne impun mari răspunderi, ridică în fața noastră probleme de mare importanță pentru buna desfășurare a activității clasei în decursul întregului an școlar. Ele sînt un fel de prefață la o muncă pe care o dorim de cea mai bună calitate.

Prof. M. DASCĂLU
Școala medie „Barbu Delavranca” — București

Studiul solului la lecțiile de „Agricultură“

Predarea agriculturii la clasa a V-a începe cu studiul solului. Este un capitol mai greu de înțeles, conținând multe noțiuni noi a căror predare nu se poate baza pe cunoștințe și observații anterioare. Programul școlar prevede predarea unor cunoștințe despre formarea solului, despre compoziția și principalele lui însușiri fizice, despre structură și fertilitate, fără cunoașterea cărora este imposibil studiul agriculturii în general. Ansamblul acestor lecții trebuie să convingă pe elevi că solul este un mediu complex și activ de viață, că principala lui însușire este fertilitatea și că prin intervenția rațională a omului această însușire poate fi menținută și sporită.

Formarea solului este tema primei lecții; ea se referă la procese geologice și de pedogenază care se petrec în perioade de timp foarte îndelungate. Pentru accesibilitatea temei este necesar să prezentăm elevilor o serie de roci cunoscute (granituri, diferite roci calcaroase, gresii, loessuri etc.), explicându-le că sînt rocile-mamă din care s-au format solurile; după aceasta vom face deplasări pe teren, în orele rezervate pentru aplicații practice, cu scopul de a recunoaște unele procese principale de formare a solului, ca, de pildă, gradele de dezagregare fizică a rocilor, instalarea incipientă a vegetației, procesele primare de formare a humusului. Acestea se pot vedea cu destulă ușurință pe unele ziduri de piatră ruinate și măcinate de vreme, pe unele stînci și pietre în curs de dezagregare, pe care încep să se instaleze o vegetație redusă, alcătuită din mușchi și iarbă. Pentru a se observa fenomenul mai bine, este necesar să se folosească lupa. Elevii vor întui crăpăturile mai mari sau mai mici în piatră inițială, în care au pătruns rădăcinile plantelor sau apa, diferite mici insecte, ouăle sau larvele lor, fragmente mai mari sau mai mici de piatră mărunțită, resturi de plante, rădăcini, fragmente de tulpini, frunze, aflate în diferite faze de putrezire etc. Este bine să facem preparate microscopice din materialul menționat mai sus, pentru a se întui și microorganismele care au un rol atât de important în formarea și viața solului (bacterii, alge, ciuperci).

Pentru a asigura accesibilitatea lecției următoare despre compoziția solului este necesar să prezentăm materialul intuitiv — probe de sol — și să executăm unele experiențe demonstrative simple pentru

punerea în evidență a particulelor solide minerale (pietrișul, nisipul, milul, argila), a acruului și apei din sol. În scopul evidențierii particulelor solide se mărunțește o probă de sol spre a se sfărâma glomerulele, se introduce într-un borcan cu apă și se agită. După 15—20 minute, profesorul poate arăta elevilor cum se depun pe fundul vasului, în ordine, pietrișul, nisipul și milul, iar argila rămîne în suspensie, fiind formată din particule foarte fine.

Pentru punerea în evidență a aerului din sol, se usucă din vreme în ctuvă sau în cuptor bulgări de sol lutos, care se împart elevilor, împreună cu vase de sticlă pline cu apă. Introducînd bulgării de sol în apă, elevii vor observa că din ei se ridică bule de aer. Profesorul va explica elevilor că acruul se află în spațiile goale dintre particulele solului și că, fiind mai ușor decît apa, se ridică la suprafață.

Conținutul în apă a solului se stabilește astfel: se ia o cantitate de 100 sau 200 g sol umed și se introduce în etuvă sau într-un cuptor încins. După cca. 10—15 minute se scoate, iar pe baza diferenței de culoare dintre solul umed și cel uscat se face o primă constatare calitativă despre schimbarea conținutului în apă. Pentru precizarea cantitativă se cîntărește proba după uscarea, iar diferența reprezintă cantitatea de apă conținută.

Pentru a se dovedi prezența în sol a materiei organice care este intim amestecată cu materia minerală, se calcinează la flacăra lămpii de spirit o probă de sol de culoare neagră, din stratul superficial cu mult humus și materie organică, pînă ce își schimbă culoarea în roșu-cărămiziu. Profesorul va explica faptul că în sol se află o materie care nu arde (materia minerală) și alta, de culoare neagră, care arde (materia organică).

Înțelegerea prezenței substanței organice ca parte componentă a solului necesită însă să facem apel și la cunoștințele din lecția anterioară despre formarea solului, unde s-a arătat cum, din descompunerea corpului plantelor și animalelor rezultă partea organică a solului. În ceea ce privește înțelegerea existenței sărurilor minerale în sol, fapt ce nu se poate dovedi decît prin analize chimice inaccesibile elevilor, profesorul trebuie să stabilească corelații cu cunoștințele de botanică despre absorbția substanțelor (sărurilor) nutritive din sol cu ajutorul rădăcinilor.

Însușirile fizice ale solului devin accesibile elevilor cu ajutorul experiențelor de-

monstrative de laborator și a observațiilor directe pe teren. Pentru întuirea structurii solului, se iau bulgări de sol și se scutură pe cazma pînă se desprinde în agregate, ceea ce permite desfacerea și individualizarea elementelor structurale. Stabilitatea agregatelor, adică proprietatea lor de a nu se desfăce în contact cu apa, însușire importantă a solului, elevii o pot întui ușor prin următoarea experiență: se așază într-o farfurioară cu fundul plan 10 glomerule (agregate) de sol de 2—3 mm diametru. Se toarnă apă pînă le acoperă. Se lasă astfel 10—15 minute și se mișcă ușor farfurioara în sens orizontal. După aceasta, punem pe elevi să determine vizual rezistența glomerurilor (stabilitatea structurii). Dacă toate glomerulele rămîn întregi, solul respectiv are o structură foarte stabilă, dacă se desfac, solul are o structură nestabilă.

Permeabilitatea solului se dovedește prin umplerea unor cilindri de sticlă avînd fundul perforat, cu diferite probe de sol (permeabile și impermeabile). Profesorul orientează pe elevi să observe că atunci cînd ei toarnă apă solul impermeabil se îmbibă pînă la o anumită adîncime și apoi nu mai lasă să treacă lichidul, în timp ce solul permeabil permite trecerea apei prin toată coloana.

Pentru a determina înțelegerea de către elevi a capilarității, îi vom pune să introducă în apă doar cu cîte un colț, bulgărași de sol, cretă, sugativă, adică corpuri poroase. Elevii vor observa că apa pătrunde în aceste corpuri și umezește o porțiune din ele. Se introduc apoi probe de soluri diferite în cilindri de sticlă cu fundul găurit (astupat cu sită sau cu tifon) și se scufundă în apă. Se va observa că apa se ridică în probele de sol pînă la diferite înălțimi, după natura solului. Astfel, elevii vor înțelege cum apa se ridică din straturile mai adînci pînă la rădăcinile plantelor și chiar pînă la suprafață, de unde se evaporă.

Întuirea însușirilor solului exclusiv în condiții de laborator nu este suficientă. Pentru consolidarea și verificarea cunoștințelor despre însușirile solului este necesară deplasarea direct pe teren. De pildă, într-un loc se observă că apa bălțește pe suprafața terenului; vom proceda în așa fel încît elevii să observe singuri că, acolo, solul lipsit de permeabilitate este argilos-compact. În altă parte vom întîlni o porțiune de sol nisipos la care elevii vor observa că este lipsit de structură, puțînd

Șir de tractoare noi, îndreptîndu-se spre ogoarele colectiviste.

apoi generaliza concluzia că solurile nisipoase sînt lipsite de structură.

În urma acestor observații și învățămînte vom desprinde concluzii practice cu privire la solurile de pe cuprinsul gospodăriei colective din satul în care funcționează școala, respectiv în ce măsură ele corespund diferitelor culturi și felul cum trebuie să se intervină la unele dintre soluri pentru îmbunătățirea însușirilor acestora. Astfel accesibilitatea cunoștințelor se realizează în strînsă legătură cu condițiile locale cunoscute de elevi din observații anterioare, evidențînd în același timp importanța practică a predării lecțiilor despre sol.

Ing. PETRE STĂNCULESCU

Insemnări

Oameni, gînduri și fapte din satul Tichiriș

Palma mare, asprită, mîngie zidul proaspăt ca pe ceva nespuse de drag, așteptat ca înfrigurare. Degetele se întind apoi spre ferestre, coborînd pe luciul sticlei pînă la lemnăria cu miros pătrunzător, plăcut, de vopsea. Mișcările se repetă mereu, aproape mecanic, în timp ce gîndurile — sumedenie în dimineața aceasta — se întorc vrînd nevrînd spre trecut...

Pe cel care preda acum vreun sfert de veac, aici, în sat, buchiile cărții, Nichifor Covalevschi, directorul Școlii de 8 ani din comuna Tichiriș, raionul Focșani, nu l-a cunoscut, căci în anii dinaintea lui '44 el se lupta cu mizeria și lipsurile într-o comună de prin nordul Moldovei. Cu toate acestea își imaginează adesea figura predecesorului său din acei ani. Un învățător umilit de mai marii vremii, cu un salariu de nimic, un dascăl fără școală în care să-și poată ține lecțiile, fără catedră sigură, fără sprijin. La fiecare început de an școlar, umbra din casă în casă spre a îndemna țărani să-și dea copiii la școală. Dar într-un sat în care domnea foamea și mizeria, era destul de greu să-l faci pe țaran să se mai gîndească la învățătură, la școală. Și-apoi cu ce să-și îmbrace copiii, cu ce să-i încălce, mai ales pe timp de iarnă, cînd ei abia aveau de-ale gurii? Cu chiu cu vai, învățătorul reușea să adune cîțiva elevi. Pușini ciți erau și tot stăteau înghesuți într-o cameră întunecoasă, cu lut pe jos, închiriată și aceea de la un țaran; acolo învățătorul îi învăța slova cărții.

Cărți n-aveau copiii. Nici material didactic. Doar învățătorul avea cîteva cărți cu copertile șterse și colțurile roase, pe care le purta într-o geantă uzată. Tot din geantă scoțea în fiecare zi, așa-zisul ma-

terial didactic confecționat de el: niște bețișoare, cîteva cuburi, două-trei planșe și o hartă.

În aceste condiții vitrege, și-a desfășurat activitatea de pedagog ani de-a rîndul fostul învățător din Tichiriș. De fapt în aceleași condiții mizere a predat și el, Nichifor Covalevschi, și toți învățătorii, în anii grei ai fostului regim...

Anii aceia sînt pentru totdauna duși. Doar gîndurile se mai întorc din cînd în cînd spre ei. Viața comunei Tichiriș, oamenii săi, sînt alții acum. S-au clădit case noi, în care a intrat lumina, bunăstarea, s-a înălțat un cămin cultural, un dispensar. Iar anul trecut tichiriștenii au hotărît să-și clădească și școala.

Directorul ține minte fiecare cuvînt care s-a rostit atunci, la adunarea populară. Țărani și-au exprimat din toată inima, o dorință a copilăriei lor chinuite: să aibă în comună o școală mare și frumoasă în care să poată învăța toți copiii, să aibă bănci, tablă, curte în care să se joace.

— „Să se bucure ei acum de învățătură, dacă nouă nu ne-a fost dat“ a rostit la adunare aproape fiecare țaran care a luat cuvîntul.

Cum era de așteptat hotărîrea a fost votată în unanimitate. Apoi, cît ai clipi, vestea a înconjurat toată comuna. Se oprea la fiecare poartă, în fiecare casă, umplînd de bucurie inimile copiilor, tinerilor, vîrstnicilor.

„Se construiește o școală nouă!“ „Vom învăța în școală nouă!“

La construcția școlii a muncit întreaga comună. Zilnic veneau din zori, cîte 20—30 de țărani să dea ajutor meșterilor la transportat materiale, la zidit, la tencuit. Școala a fost terminată în cîntea Zilei învățăto-

ului. Prima școală din raion dintre cele date înainte de termen în folosință!

Acum, iat-o! Se vede din orice loc te-ai afla (parcă anume pentru aceasta au construit-o pe o colină). Mare, luminoasă (are cinci săli de clase spațioase, laborator, cancelarie), înconjurată de o curte largă.

Directorul le cuprinde pe toate cu privirea și palma sa continuă să mîngie zidul. Peste un ceas școala va fi plină de copii, de părinți, de învățători. Este prima zi de școală. Sărbătoare mare pentru întreaga comună.

*

De la înălțimea celor șapte ani ai săi, Tomiță încearcă să ajungă cu privirile pînă pe catedră unde rînduite frumos și legate cu panglică roșie, stau teancurile de cărți. Care or fi ale lui? Cum or fi oare? Au poze colorate? Mîntea lui Tomiță se frîmîntă fără să poată da un răspuns. Apoi în liniștea ce domnește în clasă, aude glasul învățătoarei: Tomiță Drilea! Emoționat se uită în jur. Pe el îl strigă învățătoarea, i-a venit rîndul să primească cărțile? Se ridică din bancă și pornește cu pași nesiguri spre catedră. Învățătoarea îi înmînează cărțile, îl felicită și-i strînge mîna, urîndu-i succes la învățătură. Cînd a ajuns în bancă își desfăce pachetul și îi vine să strige de bucurie. A primit în dar trei cărți, chiar trei, curate, cu poze multe așa cum își dorea.

Rînd pe rînd trec la catedră toți prietenii și acum, colegii lui Tomiță: Iulian Dorobanțu, Maricica Enache, Ioana Doncu... Și ei primesc cărți ca ale lui. Peste cîteva timp elevii clasei I de la Școala de 8 ani din Tichiriș vor începe prima lecție...

Alături, în clasa a II-a, învățătoarea Alexandrina Ardeleanu se pare că a început prima lecție. Nu, nu e o lecție din carte, dar este tot o lecție despre dragostea și grija față de bunurile obștești, față de noua școală...

„Învățătoarea clasei a IV-a le vorbește acum, în prima zi de școală, elevilor săi despre obiectele noi pe care le vor studia, despre eforturile noi ce vor trebui să le depună. „Ați crescut mai mari, — le spune învățătoarea cu aceeași voce caldă pe care i-o cunosc elevii — de la voi se cere mai mult. Anul acesta veți cunoaște istoria patriei, veți dobîndi cunoștințe mai multe la matematică, la limba romînă.

Fiecare elev a ascultat cu interes, și fie-

care își ia în sine angajamentul de a învăța anul acesta mai bine.

...S-a urcat la catedră emoționată și totodată copleșită de o fericire greu de exprimat în cuvinte. Iat-o în fața primei sale clase, a primei lecții. Are altele lucruri de spus. La festivitatea deschiderii cursurilor, n-a reușit să spună tot ce dorea, n-a reușit să mulțumească în cuvinte pe care și le pregătise dinainte, școlii, tuturor locuitorilor comunei pentru primirea caldă, prietenească, pe care i-au făcut-o.

Ca orice proaspăt absolvent, noua profesoară a școlii din Tichiriș, a așteptat cu nerăbdare să-și înceapă activitatea profesională! Nu cunoștea însă comuna, nu cunoștea colectivul în care va lucra. A găsit în comuna Tichiriș, o școală nouă, modernă, un colectiv didactic harnic, prielnic, care o va ajuta în muncă.

Firește, tuturor acestor condiții care i s-au creat ei, ca de altfel fiecărui tînar profesor, proaspăt absolvent, este hotărîtă să le răspundă printr-o muncă susținută, de calitate, la catedră.

Prima lecție o va ține astăzi în prima zi de școală. Și chiar dacă nu va fi cea mai reușită lecție din viața ei, îi va rămîne pentru totdauna întipărită în minte și în inimă...

...Singur în tancelarie Nicolae Covalevschi, trece în revistă prima zi de școală. În minte îi mai răsună frînturi din cuvîntul celor ce-au participat la adunarea festivă.

„O să dau tot sprijinul școlii, pentru ca fiul meu să obțină rezultate bune la învățătură“ spunea Vasile Chetrea, din comitetul de părinți.

„Anul acesta mi-am propus să-mi organizez mai bine lecțiile de agricultură“ și-a luat angajamentul în adunare profesoara Stanca Laba.

„Mă voi strădui să învăț în așa fel încît să obțin numai note bune și foarte bune, a mărturisit cu hotărîre Ștefan Cîrlîoru, elev în clasa a VII-a. Și alte și alte mărturisiri îi mai răsăr în gînd...

Fiecărui îi răspunde cu un zîmbet de fericire. În fiecare mărturisire, în fiecare angajament are încredere.

Este încrederea pe care o are în oameni, în forțele lor, încrederea cu care pășește în noul an școlar.

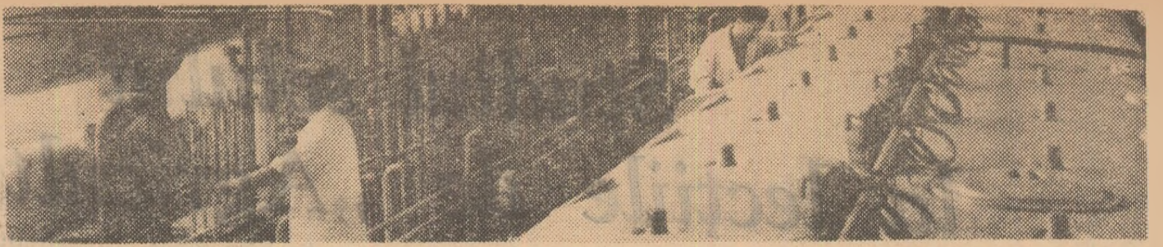
MONICA VERDEȘ

PREGĂTIRE

LA NIVELUL TEHNICII NOI

● Lecții despre automatizare ● Folosind documentația tehnică de producție ● Experiențele agrozootehnice

Hunedoara

În prima ședință a consiliului pedagogic al grupului nostru școlar, consacrată măsurilor privind deschiderea cu succes și desfășurarea primei etape a anului școlar, profesorul de tehnologie al clasei de laminoriști și-a început scurta expunere cu următoarele cuvinte: „La Bluming se instalează o mașină electronică de calcul pentru stabilirea procesului optim de laminare...” Apoi, firesc a arătat ce măsuri va lua în cadrul predării cunoștințelor privind laminarea metalelor pentru a lărgi orizontul tehnic al viitorilor muncitori la nivelul modernizării continue și automatizării procesului de producție.

Exemplul acesta și numeroase altele asemănătoare demonstrează că pe primul plan al preocupărilor colective didactice din școala noastră se află ridicarea continuă a nivelului de pregătire a viitorilor muncitori și că indicele de orientare în această privință îl constituie realitatea vie a producției, mersul impetuos înainte al industriei pe calea automatizării.

Măsurile luate în școala noastră în legătură cu modernizarea predării — termenul mi se pare potrivit întrucât se referă la două aspecte: atât conținutul disciplinelor predate, cât și metoda de predare a acestora — îmbrățișează întreaga varietate a muncii didactice. Astfel, în vederea predării intuitive a lecțiilor de specialitate în cabinetele tehnice ale grupului școlar, s-a prevăzut dotarea acestora cu material nou privind problemele de automatizare ca, de pildă, o colecție de scheme ale contactelor și releelor de automatizare care vor fi executate în cadrul cercului de specialitate cu elevii din anul II — electricieni, lăcătuși și strungari.

Pe primul plan al discuțiilor în consiliul pedagogic a fost problema eficienței și metodicii lecțiilor pe care noi le numim „demonstrații în fața agregatelor”. De altfel, însăși concluzia expunerii făcute de profesorul de tehnologia laminării, pe care am citat-o la începutul acestui articol, se referea tot la organizarea unor lecții în fața agregatelor. Ce sînt aceste lecții și cum se desfășoară ele? De îndată ce în vreuna

din secțiile Combinatului siderurgic se introduce un agregat nou, se modernizează și se automatizează un proces tehnologic de producție, profesorul de specialitate al școlii noastre, care de obicei este și inginer în respectiva secție de producție, prevede în planul de predare, în strînsă legătură cu succesiunea temelor, o lecție demonstrativă în fața agregatului respectiv. Prezentarea principiului și modului de funcționare al mașinii sau agregatului este efectuată de inginerul care răspunde direct de conducerea lui. El pornește de la cunoștințele teoretice acumulate anterior de către elevi, exemplificînd practic felul cum au fost folosite în construcția tehnică unele legi și principii științifice, trecînd apoi la demonstrarea practică a modului de lucru al agregatului. La aceste lecții participă profesorul de specialitate, maistrul, precum și șefii de echipă sau de brigadă care conduc instruirea elevilor la agregatul respectiv. În felul acesta ei înțeleg mai bine asupra căror probleme trebuie să pună accentul în continuare în cadrul instruirii practice a elevilor la locul de muncă. Țin să subliniez că în ședințele comisiilor metodice pentru diferite specialități s-a stabilit ca asemenea lecții în fața agregatelor să se desfășoare la postul de comandă al laminorului 450, în fața mașinii electronice de calcul a Blumingului precum și la oțelăria specială unde vor fi prezentate o serie de noutăți în domeniul tehnologiei turnării metalelor. Comisiile metodice și-au propus, de asemenea, să organizeze o serie de consultații privind tehnica nouă în cadrul cărora muncitori, ingineri și tehnicieni inovatori să le prezinte elevilor eficiența tehnico-economică a inovației pe care au realizat-o.

Pentru a asigura instruirea în cele mai bune condiții tehnice a viitorilor muncitori, s-a prevăzut să se organizeze, cu sprijinul conducerii combinatului, în cadrul diferitelor ateliere ale combinatului unde face practica ucenicii, sectoare în care aceștia să aibă asigurate locuri de muncă independente.

Ținînd seama de rolul deosebit

de important pe care îl au muncitorii-instructori în pregătirea practică a elevilor la nivelul tehnicii înaintate, conducerea școlii noastre a prevăzut o serie de acțiuni pentru stringerea legăturilor acestora cu activitatea instructiv-educativă pe care o desfășurăm. Astfel, chiar acum, la începutul anului școlar, am organizat pe secții, întâlniri cu muncitorii-instructori, în care acestora le-au fost prezentate programele școlare privind pregătirea teoretică de specialitate și pregătirea practică a viitorilor muncitori. În mod deosebit s-a pus accentul, bineînțeles, pe cunoștințele strîns legate de introducerea tehnicii noi, de automatizarea proceselor de producție. Ne propunem în continuare să organizăm lecții deschise, efectuate de cei mai buni muncitori-instruc-

tori sau de către maistrul-instructor ai grupului nostru școlar, la care să participe toți muncitorii-instructori din secția respectivă. Întrucît marea majoritate a muncitorilor-instructori recrutați pentru acest an sînt evidențiați în întrecerea socialistă și inovatori cunoscuți în întreg combinatul — ne mindrim cu faptul că ei sînt în același timp și absolvenți ai grupului nostru școlar — sîntem siguri că și pe linia instruirii practice vom realiza în acest an importante progrese, care să permită ridicarea nivelului general de pregătire profesională al viitorilor muncitori și tehnicieni la înălțimea cerințelor producției moderne.

ABEL MUREȘAN

Directorul Grupului școlar al Combinatului siderurgic din Hunedoara

Brașov

Condițiile optime ce au fost create de partid și guvern încă de la înființarea Grupului școlar „Steagul Roșu” se îmbunătățesc de la an la an, contribuind la ridicarea procesului instructiv-educativ la înălțimea cerințelor producției moderne.

La dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale de desfășurare a procesului instructiv-educativ, un substanțial ajutor am primit din partea uzinei „Steagul Roșu”. Anul acesta, de pildă, am putut amenaja datorită acestui sprijin un cabinet pentru specialitatea mecanici-auto, adică pentru producția de bază a uzinelor „Steagul Roșu”. În acest cabinet sînt așezate pe teme toate piesele care alcătuiesc un autocamion, precum și machete cu tipurile de camioane construite de uzină. Pentru explicarea funcționării celei mai importante părți a camionului, motorul, am obținut un motor cu toate anexele lui, care a fost secționat parțial în diferite puncte și așezat pe un postament, astfel că profesorul de specialitate explică cu multă ușurință rolul fiecărei piese și funcționarea ei. Cabinetul a fost de asemenea dotat și cu planșe litografiate înfățișînd piesele camionului văzute în perspectivă.

Organizarea și dotarea cabinetului tehnic este doar una din măsurile luate de conducerea școlii noastre pentru ridicarea nivelului științific al studierii tehnologiei moderne de producție. În fiecare acțiune, a fost alături de noi, acordîndu-ne un sprijin deplin, conducerea și organizația de partid a uzinelor „Steagul Roșu”. În acest fel am reușit să asigurăm predarea disciplinelor de cultură tehnică și cultură tehnică specială pentru toate cele trei școli din cadrul grupului nostru școlar de către inginerii din conducerea secțiilor de producție precum și tehnologi și șefi de ateliere de proiectări etc.

Datorită preocupării noastre de a sprijini pregătirea metodico-pedagogică a profesorilor cu funcții de bază în producție, ingineri ca Virgil Enescu, Virgil Stănoiu, Dumitru Sandu, Nicolae Crăciuh, Honoriu Grigorescu, Iulian Zaharia au obținut rezultate deosebite în munca lor, asi-

gurînd prin metode adecvate de predare o temeinică pregătire științifică a elevilor.

Pe baza experienței anului trecut și a planului special de acțiune elaborat pentru extinderea și adîncirea predării cunoștințelor privind tehnica modernă de producție și tehnologia înaintată de fabricație, s-a hotărît ca în acest an școlar să se folosească mai intens o serie de forme specifice de pregătire a elevilor. Astfel se va generaliza în predarea tuturor disciplinelor de cultură tehnică generală și specială, utilizarea fișelor tehnologice și a fișelor documentare ale cabinetului tehnic din uzină. S-au creat condiții pentru ca deîndată ce o

mașină, un agregat nou, o metodă nouă de muncă se introduce sau urmează a fi introdusă într-un viitor apropiat în producția uzinelor „Steagul Roșu”, să se facă prezentarea prealabilă a acestora de către inginerii — profesorii de tehnologie. Alături de clasele, laboratoarele și cabinetele școlii vor deveni tot mai mult săli de studiu, atelierele de producție, laboratoarele și atelierele de proiectare ale uzinei — adică acele locuri în care elevii pot vedea „pe viu” felul cum tehnica nouă pătrunde în producție.

Predarea lecțiilor de specialitate aproape exclusiv în cabinetele tehnice școlare, dotate cu schemele și machetele principiilor tipuri noi de mașini și agregate utilizate în secțiile de producție și extinderea lecțiilor desfășurate direct la locul de muncă vor da, considerăm, rezultate deosebite pe linia ridicării nivelului de pregătire a viitorilor muncitori și tehnicieni la înălțimea cerințelor producției moderne, complex automatizate. La aceasta se adaugă măsurile privind îmbunătățirea practicii care, în acest an, vor permite elevilor să execute efectiv majoritatea lucrărilor la mașinile și în secțiile cele mai perfecționate.

Întregul nostru colectiv de profesori și maistrul-instructori sînt hotărîți ca în acest an să-și aprecieze cu maximum de exigență activitatea, în lumina cerințelor celei mai moderne tehnici și tehnologii de producție, a sarcinilor mereu sporite ale desăvîșirii construcției socialismului.

Ing. MIHAI TEMIAN
Director adjunct la Grupul școlar „Steagul Roșu”,
Brașov

Tirgu Mureș

Apreciînd rezultatele deosebite care se obțin în pregătirea viitorilor tehnicieni pentru agricultură, prin îmbinarea studiului teoretic și practic cu activitatea de cercetare științifică, conducerea Centrului școlar agricol din Tg. Mureș a hotărît ca în acest an să se dea o extindere și mai mare tematicii problemelor cu caracter de experiment și cercetare științifică. Aceste activități se vor desfășura atât în cadrul studiului diferitelor discipline cît și în cadrul cercurilor tehnice ale elevilor, în care se studiază problemele de agricultură și al problemelor zooveterinare.

Experimentele și cercetările se vor orienta în special către problemele de fitotehnie, de agrotehnică, de mecanizarea, electricizarea și chimizarea agriculturii, de horticultură și botanică etc. Un loc important în cadrul temelor de cercetare îl vor ocupa studiile cu posibilități de aplicare practică imediată în activitatea unităților agricole socialiste din regiune. Printre cele mai importante teme prevăzute în planul nostru de cercetare științifică, pe care elevii îl vor realiza sub îndrumarea directă a profesorilor specialiști, se numără studiul influenței îngrășămintelor extraradiculare la porumb, determinarea procentului de zahăr la soiurile de sfeclă de zahăr din regiune, provocarea formării rădăcinii și mugurilor în vederea

obținerii de recolte timpurii de cartofi etc.

Majoritatea acestor cercetări necesită luarea unor probe de pe teren și efectuarea unor lucrări de laborator foarte amănunțite, cu un instrumentar precis, care depășește în unele cazuri dotarea actuală a școlii noastre. De aceea am luat din timp legătură cu stațiunile experimentale ale institutelor de cercetări cu specific agricol din regiunea noastră și cu laboratorul regional agrochimic, asigurînd efectuarea unor dintre analize, în secțiile acestora. Bineînțeles, vom face o pregătire prealabilă a tuturor elevilor pentru deprinderea lor cu minuirea aparaturii moderne și executarea cu precizie a lucrărilor.

Rezultatele analizelor, precum și toate celelalte observații vor fi înregistrate în caiete speciale și în grafice, urmînd ca, pe baza lor, să se alcătuiască referatele pe care elevii le vor prezenta la termenele fixate pentru încheierea fiecărei lucrări cu caracter de cercetare.

Considerăm că prin extinderea continuă a lucrărilor de cercetare științifică la nivelul agrotehnicii înaintate, a mecanizării și chimizării complexe a producției agricole, vor contribui la ridicarea nivelului de pregătire a cadrelor de specialiști agricoli cu calificare medie.

Prof. MIHAI COSTĂCHESCU
Centrul școlar agricol, Tg. Mureș

Instrucție practică cu privire la reinnoirea utilajului modern

De la începutul activității școlare atenție în munca educativă

Dorința și zelul de a împărtăși elevilor noile cunoștințe, de a valorifica din plin timpul încă de la începutul anului școlar îndeamnă cadrele didactice să treacă, din prima oră de clasă, la o muncă eficientă. Înțelegând că procesul instructiv-educativ constituie o acțiune unitară, cei mai mulți învățători și profesori încep anul de învățământ fiind preocupați în egală măsură de realizarea ambelor laturi. În felul acesta se folosesc de la început toate posibilitățile de influență educativă asupra elevilor, lucru deosebit de important. Știut este doar că într-o școală în care nu se imprimă încă de la început ordinea și disciplina — atât în probleme majore cât și în fapte „de amănunt” — cu greu vor fi introduse mai târziu cerințe unitare pentru elevi. Mai mult chiar, în oazul când aceste cerințe nu sînt prezentate elevilor de la bun început, dacă nu se creează totodată și condițiile necesare aplicării lor — datorită unei insuficiente organizări a muncii din primele zile de școală — rezultatele nu pot fi satisfăcătoare.

Munca educativă în școală nu trebuie privită însă numai în sensul asigurării unei discipline exterioare. Pentru educarea multilaterală a elevilor este necesar ca învățătorii și profesorii să fie preocupați — încă din primele zile de școală — de cuprinderea copiilor sub toate aspectele, de trezirea interesului și dragostei acestora pentru învățatură, pentru viața în colectivul clasei și al școlii.

Creindu-se aceste premise pentru desfășurarea unei activități rodnice din primele zile de școală, din primul an de învățământ în toate domeniile educației comuniste, se asigură continuitatea și ridicarea pe o treaptă tot mai înaltă a procesului instructiv-educativ. Pentru fiecare educator este clar că începutul de an școlar are o dublă semnificație — pe de o parte, el reprezintă un punct de pornire într-o etapă nouă, pe de altă parte, marchează încheierea unei etape anterioare, ale cărei realizări condiționează desfășurarea mai departe a procesului educativ. Tocmai pentru aceasta se cere o analiză temeinică a rezultatelor obținute în munca educativă din anul precedent, a metodelor și condițiilor care au determinat succesele sau deficiențele, o temeinică cunoaștere a elevilor.

Copiii care pășesc acum din nou în școală nu aduc cu ei numai aerul proaspăt al zilelor de vacanță, vigoarea și forțele noi dobândite în această perioadă; ei s-au schimbat, au „crescut” și din alte puncte de vedere — și-au îmbogățit cunoștin-

tele, au oștigat noi impresii, au trăit emoții noi, și-au format și întărit unele convingeri, au dobândit noi deprinderi. Ținând seama de schimbările produse în viața elevilor în zilele de vacanță, cerințele noastre trebuie să valorifice și tot ceea ce s-a oștigat de la încheierea anului școlar precedent pe linie educativă. Înțelegând în sensul acesta, continuitatea muncii educative de la o clasă la alta nu înseamnă reluarea activității strict de la nivelul atins la sfîrșitul anului școlar. Să avem în vedere și multiplele influențe educative exercitate asupra elevilor în timpul vacanței, transformările suferite de aceștia.

În regimul nostru socialist influența educativă multilaterală și continuă a școlii, a celorlalte instituții culturale, a familiei, a întregului mediu social — influență sporită de la an la an — constituie o contribuție deosebită la grăbirea ritmului de formare a profilului moral al tînrului de tip nou. Iată de ce începutul anului școlar constituie un prilej de temeinică analiză a ceea ce s-a realizat în educația elevilor — nu numai în timpul anului școlar ci și în perioada vacanței. De la nivelul atins, se poate merge mai departe, formulîndu-se obiective și cerințe superioare.

Unitatea procesului instructiv-educativ se realizează pe întreg parcursul muncii cu elevii. Lecția este un principal loc de exercitare a influențelor educatorului. Primele ore de clasă trebuie deci să pregătească elevii pentru însușirea temeinică a noului material, stimindu-le interesul, entuziasmul, dorința de a lucra cât mai bine. S-a dovedit valoros procedeul folosit de mulți învățători și profesori de a prezenta elevilor la începutul anului principalele probleme pe care le vor studia, insistînd asupra necesității de a-și însuși cunoștințele respective; acest procedeu duce la trezirea interesului pentru studiu, pentru cunoaștere și muncă în generc. În același timp, dat fiind faptul că fiecare obiect de învățământ implică satisfacerea anumitor cerințe specifice — în afară de cerințele generale ale muncii școlare — tot în perioada primelor zile de școală este necesar să se aducă la cunoștința elevilor cerințele legate de studierea obiectului pe care îl predăm.

Pentru ca cerințele instructiv-educative unitare, la nivelul clasei și al școlii să poată prinde viață încă din primele zile, este necesar ca planificarea muncii să nu întîrzie. Altfel lăsăm loc improvizatiei și uneori chiar dezorganizării. Pentru sporirea eficienței educației, planurile de muncă trebuie să fie un mijloc de

orientare a energiei elevilor spre acțiuni valoroase din punct de vedere educativ, bine organizate, fiecare din ele constituind o verigă în întregul sistem educativ din școală.

Uneori în munca educativă trecem cu oarecare ușurință peste aspecte care par de mai mică importanță. Preocupați de obiectivele și sarcinile majore ale muncii la începutul anului școlar, pierdem din vedere că orice „amănunt” își are semnificația sa, mai ales în aceste zile. Acțiuni ca repartizarea elevilor pe clase, stabilirea provizorie a diferitelor responsabilități, primirea elevilor noi și introducerea lor în colectiv, primele note date elevilor, primele discuții cu părinții, începutul activității de organizație — au o pondere deosebită nu numai pentru momentul respectiv ci pentru întreaga muncă educativă ulterioară. De aceea este bine să se prevadă în planurile de activitate și astfel de acțiuni și măsuri, căci ele sînt menite să asigure, de la început, un cadru bine organizat întregului proces instructiv-educativ. Studiarea atentă a însemnărilor din anii anteriori făcute de către diriginți și învățători, a proceselor verbale de dezbate, schimbările de păreri între educatori, antrenarea în muncă a vechiului activ de elevi constituie mijloace multiple care asigură o bună orientare a începutului muncii.

Inițiativele valoroase, buna organizare, crearea climatului propice activității cu elevii constituie garanții pentru reușite viitoare; între acestea concentrarea tuturor eforturilor în scopul unei orientări a muncii educative pentru întregul an școlar, constituie o sarcină de mare importanță.

PETRE BĂRBULESCU
LUMINIȚA GHIVIRIGĂ
cercetători la Inst. de științe
pedagogice

COMENTARIU

Autoritatea părinților

În munca educativă este tot atât de importantă autoritatea părinților în fața copiilor ca și aceea a profesorilor. Și ei trebuie să se facă ascultați și stimaiți de către cei mici, urmași cu încredere în sfaturile lor. Altfel nici nu se poate ca munca educativă în familie să dea roade bune. Dar cum să-și asigure părinții autoritatea? Aceasta este o problemă care a preocupat și preocupă cadrele didactice din școala noastră.

La învățătura clasei a IV-a a venit în una din zile, o mamă, plîngîndu-se:

— Ce să mă fac tovarășă învățătoare? I. nu ascultă nimic din ce-i spun.

— Poate că nu sînteți destul de autoritară cu el — i-a răspuns învățătoarea.

— Cum să nu fiu! să vezi cită bătaie îi dau și cum îl mai țin la colț cite o oră.

Intr-adevăr, mama își asigurase din plin o asemenea „autoritate”. Ne-am convins cînd i-am făcut o vizită. Tocmai își dovedea „autoritatea”.

— Să nu te miști de-acolo, că vin iar cu bîta!

O astfel de comportare a făcut ca băiatul să se inhibeze, să se buțure cînd n-o vede și să-i fie frică atunci cînd ea venea acasă.

Am discutat pe-ndelete cu mama în după-amiaza aceea. Iar învățătoarea s-a mai dus la dînsa și altă dată. I-a arătat greșelile ce le are mama în educarea băiatului, i-a dus cărți în care scria despre dragostea dintre părinți și copii. Mama a început să aplice în viață sfaturile primite. Și iată că într-o bună zi a venit la școală bucuroasă și a zis: „Tovarășă învățătoare, aseară, la culcare, băiatul meu m-a luat de după gît și, mîngîindu-mi obrazii cu minuțele, mi-a spus: „Ești bună, tare bună, mamă dragă”.

Din aceste cuvinte, noi, cadrele didactice ne-am dat seama că autoritatea brutalității s-a dărîmat din temelii în familia aceea.

Reversul „autorității” cu bîta îl constituie cea obținută pe baza unui exces de dragoste manifestată zgomoșos de părinți. Mai ales unde-i un singur copil. Astfel, părinții elevului N. nu-și puteau închipui ca fiul lor să le dea ascultare, dacă ei nu-și dovedeau „dragostea” față de el. Elevul a început să se răsfete, să-și dea prea multă importanță, să fie fals cu părinții lui. Această prefăcătorie față de părinți amenința să devină, încetul cu încetul, o trăsătură de caracter. De aceea, a intervenit școala. S-a organizat cu toți părinții o ședință în care am prezentat referatul „Autoritatea față de copiii noștri”. La discuții s-au arătat cazuri concrete din sat, ori din satele vecine, referitoare la oameni educați în copilărie în felul celui descris mai sus, și care au mers în viață, mereu pe căi greșite. Consfătuirea a servit, fără a aviza direct, și familiei de care am amintit mai sus. Ea nu a rezolvat, desigur, problema, dar a contribuit la rezolvarea ei.

Firește, autoritatea părinților față de copii ridică mult mai multe probleme decît cele arătate de noi. Ea vizează, bunăoară, și aspecte privind comportarea părinților, ținuta și atitudinea lor în felurile împrejurări, profilul lor moral etc. Socot utilă discutarea mai frecventă în presa de specialitate și a acestei probleme atât de importante și cu atîtea implicații.

Prof. VASILE CICA
Directorul Școlii elementare din comuna Babșă, raionul Lugoj

În prima zi

(Urmare din pag. 1-a)

În total, au fost construite în timpul vacanței de vară 314 săli de clasă și 35 de laboratoare.

Bucuriei copiilor de a învăța în clase noi se adaugă și satisfacția și mulțumirea celor peste 6 500 de cadre didactice care încep un nou an de muncă în condițiile minunate, noi înțînute în trecut. Alături de ei, pentru prima dată, păsese la catedră noile cadre, 248 de absolvenți ai institutelor de învățământ superior și 104 absolvenți ai școlilor pedagogice.

Pentru toți — elevi și profesori — noul an școlar a început sub semnul NOULUI.

Alături de viitorii muncitori și tehnicieni

O deosebită animație a cunoscut în prima zi de școală și Grupul școlar al uzinelor „23 August”. La ora 7:30 în curtea școlii se adunaseră cei aproape 1 000 de elevi ai diferitelor secții de la școala profesională și de la școala tehnică. Printre ei erau unșor de recunoscuți, elevii anilor I, care îmbrăcaseră pentru prima dată uniforma școlii și priveau cu sîială și curiozitate toată agitația dimprejur. Acestora li s-a adresat în primul rînd cu căldură, urîndu-le „bun venit”, în cuvîntul de deschidere al anului școlar, inginerul I. Pănoiu, directorul școlii.

Festivitatea de deschidere a anului școlar a constituit un prilej de a le dovedi elevilor grija și dragostea cu care a fost pregătit mumentul solemn al reinceperei anului școlar. Săliile de clasă curate cu aspectul lor sărbătoresc ca

și cărțile noi, rechizitele școlare și noile uniforme, îi așteptau pe elevii care încep un nou an școlar.

Elevii secțiilor lăcătușărie, turnătorie și sudori s-au reîntîlnit cu maistrii și cu muncitorii care i-au instruit în anii trecuți. Fruntașii uzinei, cum ar fi muncitorul Alexandru Belucher și maistrul de la secția cazane I. Pană și-au întîmpinat cu căldură elevii reînțorși la locul de muncă, urîndu-le succes în noul an școlar. Numeroși maistri și muncitori din uzină și-au cunoscut astăzi noii elevi, le-au arătat locul de muncă și le-a vorbit despre meseria pe care o vor învăța.

Bucuria reîntîlnirii ca și cea a noilor cunoștințe se citește pretutîndeni pe figurile profesorilor și elevilor.

Intr-un sat de munte

Poposind pe un drum de munte, la întorsătura Buzăului, i-am întîlnit pe școlarii comunei în prima lor zi de școală.

Pregătită pentru marea sărbătoare a începutului, școala de 8 ani din comună, i-a primit bucuroasă pe cei 417 elevi veniți să învețe lucruri noi și minunate.

Printre bucuriile începutului trebuie să amintim și cele mai prețioase daruri din partea partidului: cărțile — unelte ale uceniciei lor. Cu aceeași emoție și sîială deschid noile manuale atîț cei mici, elevii primei clase ca și cei mari din clasa a VII-a care cercetează cu nerăbdare paginile cărții, oprindu-se cu interes, unii asupra primelor litere din abecedar, alții, asupra exercițiilor de algebră.

În școala luminoasă și curată,

din dorurile primite, fiecare elev caută să deslege, cu un minut mai devreme, tainele minunate ale cărților.

Cu toate noi, cu elan și interes și elevii acestei comune, au păsît în această toamnă, într-un an nou de muncă, spre culmile științei.

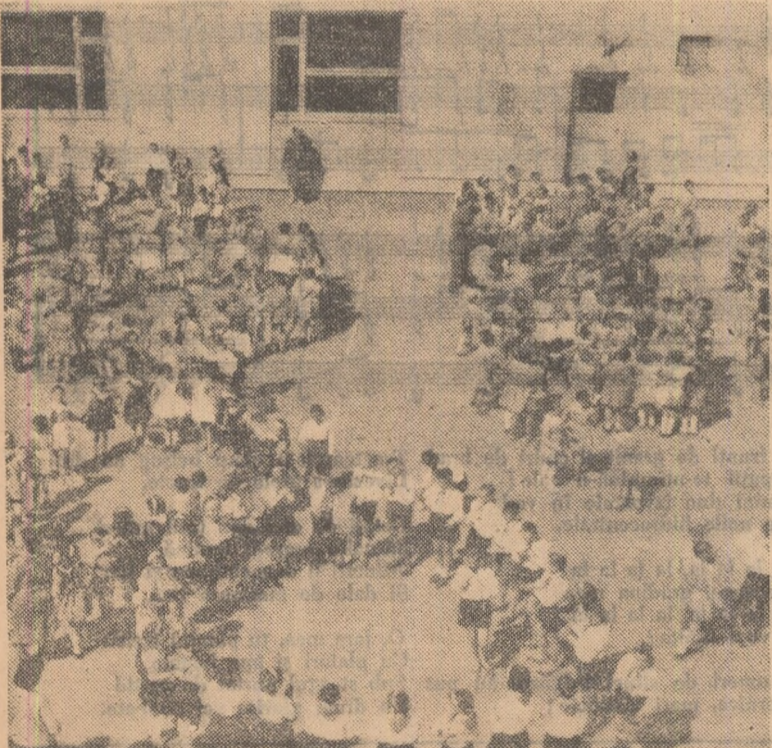
Primele ore de curs

Primul sunet de clopoșel din acest an școlar i-a chemat pe elevii școlii medii „Nicolae Bălcescu” din Capitală în sălile de clasă și laboratoarele care i-au întîmpinat în haină de sărbătoare.

În timp ce elevii clasei a X-a G s-au reîntîlnit cu profesorul lor de matematică, cu care și în anul acesta vor dezlega tainele algebrei sau geometriei, elevii clasei a X-a H au lăcut cunoștință cu profesora de economie politică, iar apoi, în minutele următoare, cu materia nouă pe care o vor studia în acest an școlar. Lecția introductivă despre obiectul, istoricul și importanța economiei politice, care i-a pus la curent pe elevi cu problemele pe care le vor studia, le-a oștigat atenția și interesul pentru această disciplină încă din prima oră. Astfel, în fiecare sală de clasă, colectivele de elevi își reiau, sub îndrumarea profesorilor lor ascensiunea spre înălțimile luminoase și încă necunoscute ale culturii, științei și tehnicii.

În laboratoarele de chimie, fizică și științele naturale, surprizele se țin lanț; sînt expuse aici colecțiile de material didactic lucrate în timpul vacanței, se trea în revistă viitoarele experiențe pasionante care se vor desfășura sub îndrumarea profesorilor.

Atmosfera de studiu și muncă, creatoare care domnește chiar din prima zi de școală prevestește de pe acum succesele viitoare.

Iată și prima recreație din noul an școlar la Școala de 8 ani nr. 99 din București.

